

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XIII.

V Ljubljani, 10. aprila 1941.

Štev. 15 (599)

Narod, ki se bori za svojo svobodo, je nepremagljiv.

Karl v. Clausewitz,
pruski general
(1780—1831)

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/III. Poštni predal št. 845. Telefon št. 33-32. — Račun poštne branilnice v Ljubljani št. 15.593. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 din znamk.

NAROČNINA

1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din vsr leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstnem delu: enostolpna petlinna vrsta ali njen prostor (višina 3 mm in širina 65 mm) 7 din; v oglasnem delu 450 din. V dvobarnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mali oglasi: beseda 1 din. Oglasi davek povsod se posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

Ako ti mene s kamnom,
te tudi jaz s kruhom ne bom.

Slovenski rek

Proglas kralja Petra II.

Tebi, ki nisi nikomur storil zla, niti ga nisi nameraval, je vsiljena borba za obstanek.

V bojnem metežu, ki je došel do tvojih meja, si se trudil, da ostaneš ob strani, ker nisi ničesar zahteval, razen življenja v miru, svobodi in neodvisnosti. Tudi je kraljevska vlada vse storila, da se ta tvoj mir ohrani. Toda sovražnik ni hotel miru in sodelovanja s teboj, temveč tvojo pokornost in po načinu, kakor je izvršen zahrblni napad, je jasno, da hoče tvoje uničenje. Prisiljen, da braniš s krvjo svojo svobodo, jo boš branil, kakor si jo vedno branil.

Kraljevska vlada, ki ni opustila nobenega ukrepa za obrambo države, bo bedela skupno z narodom, da se povsod z največjim požrtvovanjem napravi vse najboljše, kar se more v tej borbi, ki nam je vsiljena.

Da gledamo mirno v bodočnost z zaupanjem v Boga in njegovo pravičnost, nam je porok sloga, v kateri gredo Srbi, Hrvati in Slovenci v boj z zavestjo, da gre za njihovo usodo, skupno in nedeljivo.

Sile široke skupnosti svobodoljubnih narodov, ki v tem času z nami skupno branijo ogroženo človečanstvo, morajo zmagati.

S to vero naprej do zmage!

PETER II.

Spoštovani bralci in naročniki!

Zaradi izrednih razmer smo morali to številko izdati v znatno skrajšani obliki. Ker smo pa snov za velikončno številko delno že poprej pripravili, smo nekatere strani pustili nedotaknjene, samo da list čimprej izide. Upamo, da boste to spremembo blagohotno upoštevali.

Uredništvo

»DRUŽINSKEGA TEDNIKA«

Izjava naše kraljice Marije

London, 7. aprila. Reuter poroča: Nj. Vel. kraljica Marija je včeraj na svojem domu izvedela novice o napadu Nemčije na Jugoslavijo. Kraljica je izjavila, da ji je žal, ker ne more biti pri svojem narodu v času hude preizkušnje. Dodala je, da trdno veruje v dober izid odpora jugoslovanskega naroda proti napadu in da zaupa v pogum jugoslovanskega naroda in v odločnost svojega sina.

Angleška poslanica naši vladi

London, 7. aprila. Reuter poroča: Angleška vlada je poslala jugoslovanski vladi naslednjo poslanico: Surovo nasilje, ki ga je zagrešila Nemčija proti Jugoslaviji brez izzivanja ter mogočen odpor Srbov, Hrvatov in Slovencev, so postavili ves angleški imperij na stran jugoslovanskih narodov. Anglija pozdravlja Jugoslavijo kot odločnega in mogočnega zaveznika. Obnovljeno je tovarništvo, ki nas je v svetovni vojni preko vseh težav privelo do zmage. Skupaj bomo vodili tudi sedaj vojno in sklenili bomo mir samo, ko bodo vse krivice maščevane in ko bosta zopet vladala zakonitost in pravica.

Naša ofenziva v Albaniji

London, 7. aprila. Reuter poroča: Nepotrjena poročila, ki so prispela danes popoldne, javljajo, da je jugoslovansko topništvo otvorilo ob vsej albanski meji ogenj na italijanske postojanke v pripravo za splošno ofenzivo.

Skadar in Zadar zasedena

London, 7. apr. Po poročilih, ki so pravkar prispela, so jugoslovanske čete vkorakale v Skadar v severni Albaniji in so zasedle tudi Zadar v Dalmaciji.

General de Gaulle pride na Balkan

London, 7. aprila. Reuter poroča: Vodja svobodnih Francozov general de Gaulle je sporočil danes v govoru po radiu, da bodo svobodne francoske čete poslane na bojišče na Balkan ter da bo tudi on sam verjetno odšel tja.

Naš poslanik dr. Andrić zapustil Berlin

Newyork, 7. aprila. Iz Berlina javljajo, da je jugoslovanski poslanik pri nemški vladi, dr. Andrić, z vsem osebjem poslanstva davi ob 10.30 odpotoval s posebnim vlakom z Anhaltskega kolodvora. Smer njihove poti ni znana. Iz Rima poročajo, da bo osebje jugoslovanskega poslanstva pri italijanski vladi odpotovalo prihodnje dni.

Narodni svet za Slovenijo

Banska uprava dravske banovine je v nedeljo 6. t. m. uradno objavila:

V teh težkih časih, ki so zajeli našo državo, so smatrali vse slovenske stranke za potrebno, da v vseh važnih vprašanjih slovenske domovine nastopijo sporazumno. Zato so ustanovile Narodni svet za Slovenijo, v katerem so zastopane: Slovenska ljudska stranka, Jugoslovanska nacionalna stranka, Narodna radikalna stranka, Samostojna demokratska stranka in socialisti. Člani narodnega sveta so: ban dr. Marko Natlačen, predsednik in člani dr. Jure Adlešič, glavni urednik »Slovenca«; dr. Darko Černej, odvetnik v Ljubljani; dr. Andrej Gosar, vsenčlanski profesor in bivši minister; Marko Kranjc, bivši narodni poslanec; dr. Dinko Puc, odvetnik in bivši župan; Ivan Pucelj, minister v pok.; Miloš Stare, odvetnik in bivši narodni poslanec; Stanko Likar, tajnik OUZD. Uradno poročilo pravi dalje:

Slovenici! Ni več strank med nami! Vsi Slovenci, vsi Jugoslovani branimo svojo zemljo! Zgodovina Jugoslovani piše nov list odprlosti, nov list časti naše domovine.

Zahvala Narodnega sveta: Slovenci! Slovenke! Hvala vam, da ste se danes dobro držali, mirno držali. Prosimo vas, ohranite ta ponos, to svojo silo še nadalje. Zivela kraljevina Jugoslavija! Živel kralj Peter II!

Slovenski župani!

Banska uprava v Ljubljani je izdala naslednji proglas:

Vi ste tisti, ki najlaže vplivate na prebivalstvo svojih občin. Ne dajte, da se ljudstvo bega, plaši in brez potrebe vznemirja. Vplivajte nanj, da ostane na svojih domovih in da ne beži. Z begom se najbolj ovira naša vojska v njeni težki službi.

Storite vse, kar naša vojska od nas zahteva! Postrezite ji z vsem, kar ji je potrebno. Pomagajte ji tudi z vestmi in točnim obveščanjem. Vodstvu vojske bodo dragoceni vsakršni podatki, ki se nanašajo na našo obrambo.

Slovenski župani!

Vaša naloga v sedanjem trenutku je, da ste na mestu, da s prisebnostjo krepko držite svoje občine v redu in disciplini, naši dični vojski pa ste vsekdar in vselej v pomoč!

Bodrilne besede ljubljanskega župana

Ljubljanski župan dr. Juro Adlešič je danes govoril po radiu. Dejal je:

Ljubljancani! Davi so se pričeli boji na državnih mejah.

Junaško jih brani in vse nas varuje naša slavna vojska.

Vanjo zaupajmo, varujmo svoje družine in svoje domove ter mirno opravljajmo svoje delo!

Mestni uradi, zavodi in podjetja poslušajo redno dalje, predvsem je pa mestnemu prebivalstvu zagoovljena tudi prehrana.

Obvezniki pasivne zaščite naj vestno in naglo izpolnjujejo odredbe mestnega zaščitnega urada in svojih starih. Tudi vse hišne zaščite naj takoj prevzamejo svoje dolžnosti. Pospravite podstrešja, uredite zaklonišča, namestite orodje in izpolnjujte vsa že izdana navodila!

Zatemanitev je strogo obvezna ter se mora izvajati z vso natančnostjo.

Ohranite resnobo in mirno kri! Ne verujte vznemirljivim vestem in ne raznašajte jih!

Varujte svojo in prav tako tujo lastnino! Kdor koli bi se pregrešil zoper red in varnost, bo po vojnem zakonu najstrožje kaznovan.

Vsi Ljubljančani bodimo kakor ena sam velika družina; pomagajmo drug drugemu v vsaki potrebi!

Pazite na letalske alarme!

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razglasa:

Znamenja za alarm ob zračnem napadu je dve minuti trajajočo tuljenje siren. Ko pa mine nevarnost, to naznanjajo sirene z dveminutnim neprekinjenim tuljenjem. Opozorjamo vso javnost, da doslej ni bil tak signal in je sedanje znamenje za alarm drugačno. Mestno poglavarstvo spet opozarja na odredbe pri zračnih napadih.

Zaščitnim oddelkom!

Banska uprava v Ljubljani razglasa:

Zaščitni oddelki naj nemudoma stopijo v pripravljenost in se zberejo na svojih zbirališčih, kjer naj tudi ostanejo.

Ljudstvo naj ohrani mirno kri in naj ne bega okrog!

Ne nasedajte izmišljotinam!

Banska uprava je izdala naslednji proglas:

Slovenici! Ne širite alarmantnih vesti, ker se z njimi prebivalstvo le brez potrebe bega. Alarmantne vesti prihajajo iz virov, ki nam hočejo slabo in ki žele zasejati nerod, nedisciplino in zmedo med narodom.

Opozorjamo na to, da so za razširjenje alarmantnih vesti predpisane najstrožje kazni, ki jih ne izrekajo več civilna, marveč vojska sodišča.

Ne verjemite alarmantnim vestem! Naj vas nikar ne begajo. Bodite prisebni in čvrstega duha!

Ostanite v svojih domovih in olajšajte s tem delo vojski, ki ji je bežeče ljudstvo najtežja ovira.

Ne poslušajte tujih radijskih postaj! Njihova naloga je v tem trenutku, da vas s fantastičnimi izmišljenimi vestmi živčno zlomijo. Mi pa moramo ostati pogumni in odločni ljudje! Proč torej s tujimi radijskimi postajami!

Rdeči križ naj bo pripravljen

Banovinski odbor Rdečega križa objavlja:

V vojnem stanju smo. Računati je treba, da bo dela povsod dosti. Vsaka enota naj se pripravi in razmeram prikladno opremi vse, kar smatra za potrebno. Predvsem je treba zbrati vse samarijanke, bolničarje in bolničarke. Na skupnem sestanku naj se razdeli delo na rajone, na obveščanje in sodelovanje povsod, kjer je zaščita potrebna in kjer je treba dvigniti pogum in moralno.

Preglejte in nabavite še manjkajoči obvezovalni material. Določite lokal, kjer bo sprejemališče ranjenecov! Skrbite za transportno mesto, odkoder se bodo ranjenci prepeljevali v bolnišnice.

Policijska ura v Ljubljani

Policijska ura je bila z dne 6. aprila za vse lokale določena za 21. V tem času se morajo zapreti vsi javni lokali, restavracije, gostilne itd.

Pogodba med Jugoslavijo in Rusijo podpisana

Ruska uradna agencija »Tass« sporoča: Na osnovi pogajanj, ki so potekala zadnje dni v prestolnici Jugoslavije in v Moskvi, je bil sredi sklenjen in v ruskem zunanjem ministrstvu podpisan pakt o nenapadanju in prijateljstvu med kraljevino Jugoslavijo in SSSR. Pakt sta podpisala predsednik sveta komisarjev in komisar za zunanje zadeve Molotov in jugoslovanski poslanik v Moskvi, dr. Gavrilović. Pogodba se glasi:

Vladi SSSR in kraljevine Jugoslavije sta se v prepričanju, da bo mogoče na ta način služiti miru, odločili skleniti pogodbo o prijateljstvu in nenapadanju. Sporazumeli sta se v naslednjih točkah:

1. Obe pogodbeni stranki se zavezuje, da ne bosta druga druge napadali ter da bosta medsebojno spoštovali neodvisnost, suverenost in teritorialno nedotakljivost druga druge.

2. Če eno izmed obeh pogodbenih strank napade kaka tretja sila, bo

vztrajala druga pogodbeni stranka pri politiki prijateljstva do nje.

3. Pogodba velja za dobo pet let. Če je ena izmed obeh pogodbenih strank leto dni pred njenim potekom ne odpove, se pogodba podaljša za nadaljnjih pet let.

4. Pogodba se uveljavi, čim se podpiše.

Obe pogodbeni stranki se zavezuje, da bosta pogodbo čim prej ratificirali.

Ratifikacijski dokumenti bodo izmenjani v Beogradu.

V potrditev te pogodbe sta jo pooblaščenca zastopnika vlad SSSR in kraljevine Jugoslavije podpisala in opečatila.

V Moskvi, 5. aprila 1941.

Molotov s. r.

dr. Gavrilović s. r.

Vest o sklenitvi pogodbe je objavil moskovski radio v svoji posebni oddaji.

Podobno pogodbo napovedujejo tudi med Jugoslavijo in Turčijo.

Angleške čete zasedle prestolnico Abesinije

Južnoafriške čete so v soboto v silnem in naglem zaletu prodrele do Addis Abebe, prestolnice Abesinije in glavnega mesta italijanske Vzhodne Afrike. Še v petek so bili britanski oklepni oddelki 140 kilometrov oddaljeni od Addis Abebe. Premagati so morali ovire, ki so jih pustile za seboj italijanske čete. Vendar so italijanski odpor v nekaj urah strle.

Angleži so v Abesiniji zajeli več tisoč italijanskih vojakov in nekaj domačinov, ter velikanske zaloge orožja, tankov, avtomobilov, vagonov, topov in streliva.

Italijani so zdaj stisnjeni med Addis Abebo, Gondarjem in Addis Abebo. Tik pred vkorakanjem Angležev v Addis Abebo, so vojvoda Aosta in njegovo spremstvo odpotovali z letali v neznano smer. Pred odhodom se je še vojvoda Aosta, kakor pravi londonsko poročilo, zahvalil angleškimi oblastem v Abesiniji, da so tako dobro poskrbele za varnost italijanskih civilistov.

V Libiji, kjer so nemški oddelki pretekli teden zavzeli trdnjavo Bengazi, so se angleške čete še nekoliko umaknile v utrjene postojanke, kjer zadržujejo napade nemških čet.

Jugoslovanski prostovoljci v Ameriki

Newyork, 7. aprila. Reuter poroča: Več tisoč Srbov, Hrvatov in Slovencev v Združenih državah se je že prijavilo za prostovoljsko službo v jugoslovanski vojski.

Švicarski glas o nemškem napadu

Bazel, 7. aprila. Reuter poroča: »National Zeitung« komentira nemški napad na Jugoslavijo ter pravi, da smatra Nemčija vsako državo, ki ji noče v vojni direktno pomagati, za svojo sovražnico. List piše, da razlogi, ki jih Nemčija navaja v opravičilo za napad na Jugoslavijo, ne drže. Nemčija ni pokazala v svoji akciji nobenih pomislekov. Švica z resno žalostjo vidi, kako zahteva novi položaj težkih žrtev od milijonov miroljubnih narodov na Balkanu.

Našim dragim naročnikom in bralcem želimo iz vsega srca, prepričani, da se bo naša želja uresničila: Naj bi za velikim petkom, ki ga preživlja naš narod, čim prej prišla velika nedelja!

DRUŽINSKI TEDNIK

Velikonočna procesija

NAPISAL JANEZ ROŽENCET

Zelje in sanje so naštevale obleko iz blaga, ki ga je oni teden videla v oknu velike modne trgovine, pomladni plašč, v katerem bi bila tako gospoška, čudovite čevlje, ki jih je že desetokrat občudovala in ki bi se kakor nalašč prilegli obleki in plašču, idealen klobuk v vitrini najdražje modiste, pa nogavice iz prave svile, prelehtno usnjeno torbico, šal, robčke, rokavice ter še toliko drugih intimnih malenkosti, da ni niti izračunala, koliko celih mesečnih plač bi bilo za vse skupaj treba. V resnici pa je imela za pomladno prenovitev, ki je v Ljubljani pred veliko nočjo skelela skrb toliko deklet, bore tri sto dinarjev na razpolago. In še te uboge metulje si je komaj v dolgih mesecih prihranila, celo od ust si je zaradi njih pritrgovala.

Ko je tedaj oblekla staro obleko, ki je imela samo prenovljen ovratnik in popravljene rokave, obula cenene Prelogove nogavice in Batove čevlje, dela na glavo klobuk, ki ga je bila predmetna modistka že drugič modernizirala, ter ogledovala oguljene in pošite rokavice, je bila slabe volje. Ni čudno, zakaj vselej je človek slabe volje, kadar se zave, da je stvarnost le žalostno pogorišče želja in sanj.

Sklenila je, da ne pojde v meso, in da to pot ne bo gledala velikonočne procesije. Cemu naj se nastavlja prezirljivim pogledom znank in neznanek, ki bodo vse nove in po zadnji modi oblečene. Ti pogledi tako neznosno režejo in zabadajo, posebno če človek pomisli, da je ženska kaj lahko lepo oblečena, če ima bogatega očeta, bogatega moža, ali če se... Slednje je že misliti grdo, in sploh je v mestu praznovanje Velikonočne hudo nekrščansko. Namesto da bi v srcih vstala vera v novo življenje, polno ljubezni, dobrote in lepote, se le še huje razteperijo napuh, zavist, lakomnost, škodoželjnost in vsi drugi grehi. Odrasnikovo Velikonočno slavo, pa Odrasnikova le še bolj na križ pribijajo! Ne, v naravo pojde, na zrak in na sonce! To bo tudi za zdravje koristno, ko tolik del življenja prebije v pisarni!

Tudi ta sklep je razumljiv, zakaj narava, zrak, sonce in skrb za zdravje so marsikdaj edina uteha ljudi, ki imajo premalo denarja.

Sla je po stranski poti v tivoljski gozd ter sedla na klop. Klop je bila malo v bregu in izbrala si je konec, kjer so bila fla višja in sedež zato bolj udoben. Najhušo nejevoljo je s premišljanjem že prebavila. Začutila je vpliv pomladnega zraka in sonca, ki je sijalo v gozd med prvo zelenje bezgovih grmov, na blazine belo cvečicah vetrnice, na jate žafarna in pasjega zoba ter na ilovnato pot, posuto tu in tam s peskom in pomarančnimi olupki. Neka omotična trudnost jo je obšla in lotevalo se je ono trpko sladko občutje, ki se mlad človek v njem tako blagodejno prijetno sam sebi smili.

Tedaj je prišel po poti s precej naglimi koraki možič, ki se je nenadoma ustavil ter s kratkim »Dovolič!« sedel na drugi konec klopi. Ne da bi se ozrla, je komaj videlo približala in bolj trdno prijel svojo torbico. »Premišljala je, čez koliko časa lahko vstane in odide v ono stran, od koder je možič prišel, ter tako pokaže, da ji ni nič mar zanj in da ne pozna strahu.«

»Gospodična, lepo je, da praznujete današnji popoldan v prebujeni naravi in ne v mestnem tršcu, ki je pri tej priliki še posebno zoprno.«

»Nesramnež, kaj ga briga, kje in kako praznujem! Kdo ga je prosil, naj moje misli ugrabit! Najbolje odgovorim, če molčim. In od nejevolje je nekoliko zardeča.«

Bogme, trda je. Le kaj mi je dalo to čudno misel, ko sem jo zagledala? Če odhajam brez slovesa in brez ceremonij, ali ni smešna želja, da naj me v ponedeljek, ko boho časopis o meni pisal, vsaj ena druga drugica in mileje sodi? Prav za prav je to nekakšna emaravost, ali v mojem položaju je majhna blamaža brez pomena. Uzri je na drugi strani pota pasji zob, ki se je prebil v kotanjci poleg debela skozi debelo plast listja. Stori enako in vztrajaj, mu je prišlo na um. In ker je čutil, da bo vsak hip vstala in odšla, je dejal, le da je nekaj rekel: »Gospodična, narava je res čudovita. Pogledite, onile pasji zob je moral predreti kdo ve koliko listja, da je pokukal na dan. Pravi čudež, da je v nežni rastlini taka moč!«

»Res je čudež, da pokaže rastlina moč brez nasilnosti,« je pikro odvrnila ter vstala, ne da bi se nanj ozrla. Presenečen se je zdržnil in skoraj zaklical:

»Gospodična, nobenega teh namenov nimam, ki mi jih morda na tihem prisojate! Hotel sem le...«

V glasu je bilo nekaj, kar jo je prišlo, da se je obrnila in obstala. Povprečen možič je bil, par let starejši od nje, ne lep ne grd. Obleka ni bila kaj posebnega, pa tudi ne slaba. Srajco je imel svežo, ovratnikovo novo in lica spodobno obrta. Oči so bile vlažne, iz njih je sijala prosoja zadržega. Morda je brezposeln zasedni uradnik, ki je napravil dolg in čuden uvod, da bi jo slednjič poprosil za nekaj dinarjev? Moj Bog, dosti hudega je na svetu in naj bo v boljšem imenu! Ali

strah, ki ga je na tihem občutila pred neznanecem, jo je minil in sprevidela je, da ga je brez potrebe žalila.

»Oprostite, nisem mislila tako, kakor ste razumeli. Hotela sem le splošno reči, da kaže dandanes svet več nasilja kot resnične moči.«

»Prav imate in dobro ste povedali... ali kaj pravite, koliko listov je moral ta pasji zob predreti?«

»Kako naj vem?« — se je zasmejala. Saj je bilo vprašanje očitno čisto nekaj drugega kot to, kar je hotel povedati.

»Čakajte, da pogledam,« je dejal. Vesel je bil, da jo je zaustavil, ter je naslednji hip že čepel poleg pasjega zoba in jemal proč predrele liste. Nekaj listov je šlo gladko, ali globlje je bilo listje vlažno in sprjeto. Vzel je nožič ter zarezal kolobar okrog rastline. Med delom je govoril.

Pristopila je korak, dva, bliže. Početje tega človeka je bilo nenavadno in prav za prav smešno, ali hkrati se ji je zdelo nekam ganljivo. Kakor otrok je bil, ki bi rad odraslega pri sebi zadržal s tem, da mu razkazuje svoje igranje. Zdaj je privzdignil izkroženi kolaček stlačenega listja ter iz zarez, ki jo je bil naredil od srede do roba, previdno izmolat stebelce. Z začudenjem sta ugotovila, da je bil kolaček stlačenega listja dva prsta debel. Če je zarezal stisnil, se je poznala skozi kolaček luknjica s šilom prebodena. In nežna rastlina jo je napravila brez orodja, s samo tiho vztrajnostjo in z ono nepojmljivo močjo življenja, ki hoče priti na sonce!

Z nekakšnim spoštovanjem sta se hkrati ozrla na neznanega junaka, a na pol razveličevali cvet pasjega zoba je slonel na robu izkrožene kontanjice. Spodnji del stebelca je bil bel in šibek ter ni mogel vzdržati teže dveh listov in cvela. Zamišljeno je dejal:

»Poglejte, premagane ovire so mu bile potem opora!«

Pobral je zavrnjeni kolaček, ga pretrgal na dvoje, naravnal rastlino ter stlačil obe polovici nazaj. Pasji zob je spet stal, čeprav se je zdaj malo poniglavilo držal.

»Tako, zakaj naj bi nedolžna rožica zaradi najine radovednosti trpela?« je menil, ko je delo opravil.

Prezrla je besedico »najinec«, ki bi sicer lahko izdajala vsiljivo solidarnost, zakaj iz njegovih besed je vela ista obzirna nežnost, ki jo je opazila že prej, ko se je trudil, da ne bi rastline poškodoval ali pokončal. Zato se ji je zdelo samo ob sebi umljivo, da je stopala poleg njega, ko je jel praviti, koliko bolj je ima rastlina od človeka. Rastlina predere na sonce, človek je obojen, da gloda in gloda brez upanja, da bi se kdaj pregledal. In vtis smešnosti in čudnega vedenja je izginjal, ko je jel praviti zgodbo svojega življenja, vsakdanjo zgodbo tisočev mladih ljudi. Mladost in šolanje v revščini, veliki upi, po toliko letih pa zgolj skromno življenje v službi pri škratnem gospodarju. A še bi človek marsikaj prenesel, da ne bi bilo velikega razočaranja, ko je človeka zaradi trenutnega bleśka prevarila duša, ki ji je največ zaupal.

V marsičem je bila njegova zgodba za čudo podobna njeni in dobro ji je delo, ko je slišala besede, ki bi jih bila kdaj že sama rada komu poštožila. Sla sta mimo vodnega rezervoarja in za hip je postal ter se ozrl na desno in levo. Potem je nadaljeval z ono trpkostjo, s katero človeški jezik olajša človeško sree. Ker je sama enako občutila, je rekla zdaj pa zdaj tolažilno besedo, ki mu je očitno dobro storiła.

Tako je baš v trenutku, ko je hotel reči, da po vsem tem res ni vredno živeti, dejal:

»Ali vsega tega mora biti kmalu konec. Spoznal sem, da je škoda trčati čas pri kramarskih škratavcih. Pri velikem podjetju si moram poiskati službo, tam bom napredoval, če sem res sposoben. Pri velikem podjetju ima človek tudi več zadoščenja od dela, ker ne služi ves obrat zgolj skopušnemu poedincu.«

V resnici ni hotel se nikoli te misli. Prišla mu je v trenutku in zdelo se mu je tako prava in odresila, da je ves navdušen še naprej razlagal narč. Čutila je, da govori besede, ki bi jih sicer nikomur ne zaupal, razen njej, in opazila je, kako se mu je obraz spremenil. Samozavestni obraz se ji je zdel lep in velike besede so tudi njo povzdignile.

Prišla sta na vrh in se zatopila v razgled. Daleč za barjem so se svečile cerkvice na Golem, na Kureškcu, na Visokem, iz Ljubljane pod njima so doneli zvonovi in mimo mesta so imele oči pot v hribove ob Savi. Nad vso pokrajino je sijalo pomladno sonce.

»Kako je svet velik in bogat, človek pa tako reven,« je nehote vzdihnila.

»Ne, ni reven, ker svet ni tisti, ki so v gruntih bukvalno zapisani za njegove posestnike temveč je last ljudi, ki ga umejo z očmi užiti. Tudi ta misel mu je zdaj prvič prišla.

»Torej je vse, kar vidiva, zdajle najino?«

Ameriška... Klub sovražnikov vraževernosti

Črna mačka, številka 13 in petek — najhuši strah babjevernežev

Newyork, aprila.

Robb Winston, mladi ameriški zdravnik, je pred nekaj leti ustanovil klub sovražnikov vraževernosti. Sklenili so, da se bodo z vsemi sredstvi borili proti babjevernosti in veri v usodo. Ta nenavadni klub je štel vsega skupaj 20 članov, ki so prisegli, da bodo vsako jutro namenoma vstajali z levo nogo, v petkih sklepali važne odločitve, zmerom prižigali tri cigarete z eno vžgalico in se nalašč večkrat s praga vračali domov. Poleg tega so najeli veliko črnih mačk in jih tako izurili, da so jim kar naprej skakale čez cesto. Skratka: člani Winstonovega kluba so se norčevali iz vseh babjevernosti, na rovaš tistih, ki še niso pristopili h klubu.

Klub je pa zaradi svoje nenavadnosti in originalnosti z dneva v dan pridobival novih članov. Nekaj let so bili člani kluba zadovoljni in bilo jih je zmerom več. Nekega dne se je pa zgodilo nekaj, kar je celo samemu ustanovitelju kluba Robbu Winstonu dalo misliti. Winston je šel z neke gostije, pa mu je na cesti prestregel pot ko vran črn maček. Winston se je seveda smejal in šel dalje. Nenadno je pa za ovinkom nesrečno padel in si zlomil roko.

Isti dan sta imela smolo tudi dva druga člana kluba. Nalašč sta v petek igrala za visoke vsote in izgubila veliko premoženje. To pa še ni bilo dovolj. Takoj naslednji petek je pri enem izmed članov kluba izbruhnil požar in uničil njegovo stanovan-

nje. V klubu neustrašencev je tedaj završalo. Na dnu duše se je vsak le bal. Winston je predobro poznal svoje pristaje in takoj uganil, kaj se godi v njihovih dušah. Sklenil je zato, da jim bo z izbranimi besedami pojasnil, da nesrečni dogodki nimajo prav nobene zveze z vraževernostjo, temveč so čisto naravnega izvora.

Takoj naslednjega dne je povabil Winston člane kluba na sejo in jim govoril. Nenadno se je pa sredi govora iz neznanega vzroka podrla stena v govorilnici in pokopala pod seboj precej »neustrašencev«. Na pomoč so prihiteli gasilci in rešili trikrat 13 članov kluba. Winston se pa še ni dal preplašiti, temveč je predlagal svojim poslušalcem, da zborovanje nadaljujejo na prostem. Vsi so bili s tem zadovoljni in Winston je na prostem govoril dalje.

Toda ne dolgo. Nenadno so se zbrali črni oblaki in še preden se je klub »neustrašencev« mogel umakniti pod streho, je lilo kakor iz škafe. Pri tem se je eden izmed njih hudo prehladil, dobil je pljučnico in po nekaj tednih kljub skrbni negi umrl.

To je bilo pa celo najnatejšim pristajem kluba preveč. Zdaj so za vse dolžili ubogega Winstona in njegovo idejo, da bi ljudi odvedil vraževernosti. Na eni izmed naslednjih sej, ki pa ni bila v petek, so člani kluba slovesno preklicali prisego, da bi vstajali z levo nogo, pa tudi treh cigaret na dan ne bodo več prižigali z eno vžgalico.

Priprave za Kolumbovo proslavo

Newyork, aprila.

Leta 1492. bo 450 let, odkar je Kristof Kolumb odkril Ameriko. To obletnico bo vsa Amerika proslavila na kar najsvečanjši način.

Kakor poročajo iz San Dominga, glavnega mesta črne republike San Dominga, so že pričeli graditi velik spomenik, ki ga hoče postaviti Amerika v spomin človeka, ki jo je prvi odkril. Spomenik bodo postavili na otoku San Salvadorju, na katerega je Kolumb po dolgi vožnji prvič stopil. Zgradil ga bo pa arhitekt Glave, ki je na tekmovalju med 455 arhitekti zmagal.

Spomenik bo postavljen v obliki orjaškega svetilnika, ki se bo visoko dvigal iznad drugih zgradb. Vse zgradbe bodo tvorile harmonično celoto. V sredi bo grobnica velikega Genovčana. Vse sklop stavb bo imel obliko križa. Razsvetljava bo tudi napeljana v obliki križa, ki bo tako velik, da ga bodo lahko ladje in letala iz velike daljave opazila.

Poleg svetilnika in Kolumbove grobnice bodo zgradili tudi Kolumbov muzej, vseučilišče in knjižnico. V bližini bo pa veliko letališče. V načrtu je tudi znanstven zavod za tropsko poljedelstvo. Ideja za to proslavo se je rodila že pred nekaj leti na otoku, ki ga je Kolumb imenoval Hispanilo.

Priprave za proslavo so poverili posebnemu odboru, ki mu predseduje nadškof San Dominga Ricardo Bittini. Po rodu Italijan, v Ameriko je prišel

Besedica »najino« ga je osrečila. Nasmehnil se je, iztegnil roko in dejal:

»Da, vse, kar vidiva, je zdajle najino, ne da bi nama treba bilo pred vrata potlekniti. Nihče v Jugoslaviji nima ta trenutke tolikšnega grunta.«

»Torej sva bogata, neizmerno bogata?« In oba sta se prešerno zasmejala.

Dobra volja je ostala in po velikih besedah so se jima zdele vse delavniske nevednosti malenkostne. Šalila sta se na račun skopuških gospodarjev in že sta prišla do promenade, je bila ura skoraj šest.

»Oglejta si zdaj franciskansko procesijo, baš prav se lahko prideva,« je predlagal. In šla sta.

V Selenburgovi ulici je bil že gost špalir. Menila je, da ne moreta priti več v prve vrste.

»Mislite na pasji zob!« jo je med smehom spodbujal, dokler se nista prerinita prav spredaj. Redarji so potiskali ljudi s pospravljenih cest, tramvaj se je ustavil in umaknil nazaj, na oknih so gorele sveče, iz Prešernove ulice je zamolklo odmevala godba in napelo pričakovanje se je pojavilo na obrazih. Tudi sama je bila vesela in z zadovoljstvom je ugotovila, da je vendar več ljudi v starih kakor novih oblekah.

Zdaj so redarji pognali zadnje otročaje s ceste ter še enkrat popravljali špalirje, ki so uhajali čez rob. Godba je imela baš pavzo in med zvonjenjem zvonov se je mimo pošte prikazala Zvečičarjeva smola z zmago-slavnim bandercem. Za njo so se zablašala trobica, iz katerih je hip nato zadonel vesela koračnica. Za žlezničarsko godbo so se v sprevodu

kot misijonar, naselili se je v San Domingu in tu postal nadškof. Bittini je posvetil svoj študij življenju in smrti Kristofa Kolumba.

Republikama San Domingu in San Salvadorju je uspelo pritegniti k tej proslavi vse države Amerike in na ta način je mogel odbor zbrati tudi vsa potrebna denarna sredstva. Poleg tega so ustanovili tudi propagandni odbor, ki mu je poverjena naloga, da pritegne k proslavi tudi Evropo. V južno-ameriških solah pa že predvajajo filme o odkritju Amerike. Vse te priprave kažejo, da bo proslava potekala kar najbolj velikopotezno in svečano.

Posledice umetne prehrane

Newyork, aprila.

Znani ameriški kemik Frank O'Donnell je pred nedavnim iznašel nove pastile, ki bi po njegovem mnenju lahko zamenjale naravno hrano. Nove pastile namreč vsebujejo prav vse elemente, ki jih ima naravna hrana. Vsebujejo vitamine, beljakovine, toščice, ogljikove hidrate in soli.

O'Donnell je to hrano preizkušal na svojem telesu in dosegel prav porazne uspehe. Ko se je namreč leto dni hranil s to umetno hrano, so se mu vsi zobci omajali, obol el je hudo na želodcu, poleg tega so se mu na obrazu napravili veliki rdeči izpuščaji. Umetna hrana mu pa ni pustila samo telesnih posledic, temveč je zbolel tudi duševno. Zanimivo je, da je O'Donnell v tem letu pojedel na dan 30-32 gramov te umetne hrane na dan in popil trikrat toliko vode kakor običajno.

vrstile bralovščine z banderi, Klarice in Križarji z gozdičji venčnih praporjev in bandere, patri in pobožna množica s svečami. Obutek vsega slavlja se je stopnjeval in dosegel višek z vojaško godbo, ki je intonirala:

»Zvečičar naš je vstal iz groba...« Sreča so bila pripravljena na občutek svetosti, ki ga je zbujal pogled na Najsvetejšo pod zlatim nebom, ob katerem so zvončljali ministranti. Množica v špalirju se je pripogibala in križala.

Procesija je odšla mimo, ljudje so se prerivali sem ter tja, tramvajski zvonci so udarjali in vse je prevzelo neko odresilno veselje. Znašla sta se na promenadi, kjer je bil tok sprehajalec že v pravi strugi.

»Pa je vendar lepa, velikonočna procesija!«

»Da, lepa je in veličastna, kakor je lepa in veličastna večna vera vstajenja v novo življenje, polno ljubezni, lepote in dobrote. Iz hvalečnosti, da sem po vaši zasluzgi letos gledal procesijo s pravimi očmi, bi vas zdajle rad kam povabil, pa na žalost nimam denarja. Toda jutri bom imel denar in prosim vas, ne zavrnite mojega povabila na izlet!«

Začudeno ga je pogledala. Uganil je njeno misel in dejal:

»Tudi to vam lahko povem, kje bom denar dobil. Še noroj prodam znancu samokres, ki ga imam v žepu, ker sem si hotel pred tremi urami kjer se gošči pri rezervoarju z njim končati življenje. Mislim, da ga zdaj ne potrebujem, odkar poznam vas, in da napravim dobro kupčijo, čeprav ga bom moral v izgubo prodati.«

Da je

ASPIRIN

originalen

zajamčuje vtisnjeni „Bayer“-jev križ. Aspirin je učinkovit, ne škodljiv in se dobi v vseh lekarnah.

Ugled reg. pod št. št. 1257 od 23. marca 1940.

ŽRČALO

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Košatija ob nepravem času

Bil sem v pekarni priča tegale dogodka:

Na polici se je med nizkimi koruznimi stružami košatila lepa, bela struža. Med strankami, ki so prišle po kruh, ki so ga dale v peko, je bila neka gospa. Pek je postavil prednjo na prodajalno mizo belo stružo. Vsi navzoči so opazovali beli kruh, ki je danes res bela vrana.

Pek je vprašal gospo, ali ima toliko moke, da lahko v teh težkih časih peče bel kruh. Gospa je pa ošabno odgovorila, da je spekla ta kruh samo za drobtine. Vsi so pogledali za gospo, ko je zapirala vrata za seboj. Ali ni greh v teh časih, ko ljudje stradajo koruznega kruha, speči iz štirih kil bele moke stružo, in sicer samo za drobtine?

Priča.

Brezposelnost

Ko sem bil pred kratkim na obisku pri sorodnikih, sta prišla dva brezposelna, stara okrog 35 let, in prosila vbojame. Dejala sta, da sta brez dela in da ta dan nista še ničesar zaužila. To pripovedovanje smo vsi z zanimanjem poslušali. Gospodar je prinesel vsakemu kos lepega, rženega kruha, jaz sem pa dal vsakemu izmed njih 3 din.

Ko sta odšla, smo se pogovarjali o njih življenju, a obenem smo gledali za njima; spremljal ju je naš hišni pes. Ko sta se za kakšnih 15 metrov oddaljila od hiše, sta smeje se vrgla vsak svoj kos kruha psu in s hitrimi koraki, ozirajoč se nazaj, odhitela svojo pot.

J. F. P.

»Pregledal vas bom...«

Pred dnevi sem čitala oglaš, da dobi službo čedno dekle, in sicer kot sobarica. Ker sem iskala službo in si želela nekaj primernega, sem se šla predstaviti. Sprejel me je prileten gospod, zdravnik.

Bila sem mu všeč in že sva se o vsem dogovorila, ko me je začel spraševati, ali imam fanta in ali sem še nedolžna. Nazadnje me je hotel pregledati in je zahteval, naj se slečem.

Moralas sem pobeogniti, da mi ni res postalo slabo.

T. R.

Ali je to prav?

Oktober lanskega leta sem dobila po tovarnem prevozu nekaj krompirja. Na odhodni postaji je brat plačal prevoznino, kolikor so zahtevali. In zdaj po šestih mesecih so me obvestili, da dolgujem še neki znesek, češ da so mi premalo zaračunali.

Kaj bi vi rekli, če bi v trgovini kupili neko količino blaga in plačali kolikor zahteva trgovec, pa bi vam po šestih mesecih rekel, da ste premalo plačali? Mislim, da vsak trgovec, oziroma obrtnik pove svojim uslužbencem, po kakšni ceni se prodaja blago.

I. A.

Če Vam je težko pri srcu in si želite malo razvedrila, potem sezite po »Družinskem tedniku«!

NAŠE VSTAJENJE

NAPISALA MARIJA ŠPENDETOVA

Zasajjala prireda je pomladne sanje...
Vstajenje dahnilo življenje vanje...
In v nas vseh — ko v otrokih je nekoč:
Zbudila upe nam v bodočnost lepšo je.
— Velika noč.

V novo življenje vstaja naša zemlja in se kiti s pisanim cvetjem, ki ji ga bogato trosi pomladna vila v njeno naročje. Val prebujajočega se življenja je zajel tudi naša srca, ki so radostno prislunila vabilom prenovljenja. Zavrgla so vso tesnobo moreče zime in našega dolgega, o, predolgega velikega tedna, in uprla pogled v blesk naše Velike noči — našega Vstajenja.

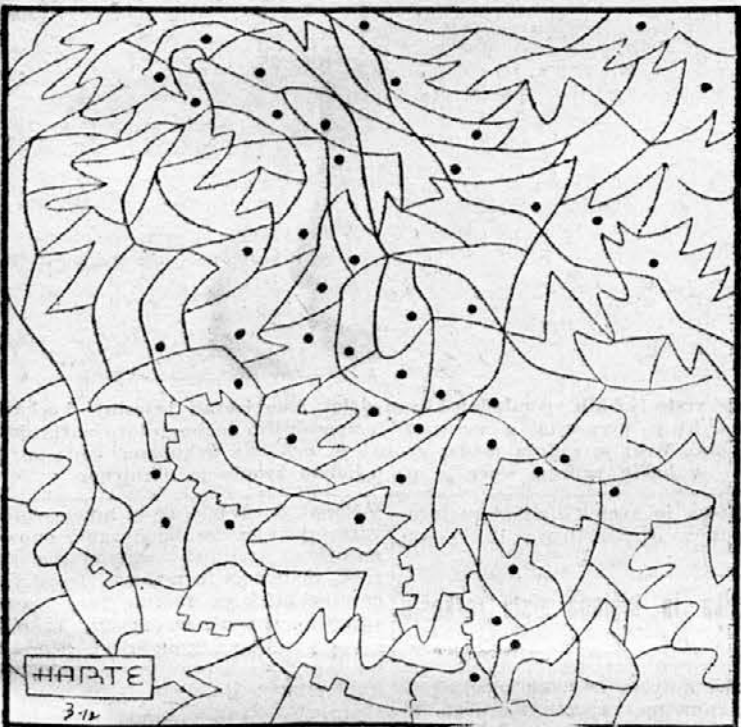
Spominjam se velikonočnih praznikov v domačem kraju. Kako smo bili otroci vsi prevzeti nekega neznanega hrepenenja in nestrpnega pričakovanja nečesa lepšega, neznanega. Leta so minula, a tisto sladko hrepenenje se je ponavljalo leto za leto. Danes čutim to hrepenenje v svojih otrocih, in gojim v njih to sladko čustvo, četudi vem, da jim ga ne morem uresničiti. Zmerom jim pa dajem upanja, da pride tudi njim nasproti Velika noč z vsemi radostmi in vso srečo, kakor je obiskovala nas nekoč v otroških letih. Ob velikih dogodkih našega časa pozabljam na bližnje velikonočne praznike, a

zato mi jih vse bolj kličejo v spomin otroci, ki se dan za dnem pogovarjajo o pisanicah in drugih velikonočnih dobrotah.

Misel na lepe velikonočne dni jim ne da miru. Spremlja jih čez dan in z njo v srcu in na ustih gredo spat. Se v sanjah se jim misli razpredajo dalje in uresničujejo. Moje srce pa premišljuje, kako jim njih sanje preleti v veselo resničnost. Z žalostjo mi napolni srce tako premišljevanje. Vem, da je še obilo vsakovrstnih dobrot na tem božjem svetu, pa tudi to vem, da so nam nedosegljive. Vsa tesnoba pa mi izgine iz srca, ko se ozrem v jasne oči svojih otrok, ki tako brezskrbno zro v božjo prirodo. Tudi jaz vidim, kako novo življenje v naravi premaguje vse ovire in kliče dalje sončni luči naproti.

In kot sonce vedno močneje ogreva zemljo in jo oživlja, tako hočem biti sonce življenja jaz svoji družini. S toplimi žarki ljubezni hočem prepojit sleherni košček kruha, ki ga bo prejel moj otrok, in z ljubeznijo nadomestiti nekdanje velikonočne dobrine.

In tisto skrivnostno sladko hrepenenje bo preplulo naša srca in nam uresničilo naše upe v naše Vstajenje.

Počrtnite s svinčnikom predele s pikami in zagledali boste ljubko domačo živalco.

Pripovedka o ptiču deževniku in krokodilu

Majhen ptiček se je že precej dolgo motovil okrog krokodila, po katerem so lezli veliki in majhni črvi. Vendar pa ni imel toliko poguma, da bi zletel na krokodila in se s slastjo lotil črvov. Že večkrat je namreč požrešni krokodil hlastnil po njem.

Nekega dne je pa zaslišal, kako krokodil, ta velikan, stoka. Z repom je udarjal tako močno po tleh, da se je kar zemlja tresla. Hripavo mu je zaklical:

»Joj, dragi ptiček, pridi hitro in mi pomagaj! Če mi ne pomagaš, se bom zadušil. Huhuhu.« je stokal.

»Če mi pomagaš, te bom stotero poplačal.«

»Pomagam naj ti? Toda kako in s čim?« je zapel ptiček.

»Huhuhu, v grlu mi je obtičala koščica, ki me bo zadušila.« je prskal in sopihal krokodil. »Hitro, pomagaj mi! Zlezi v moje žrelo in mi izpuli koščico. Joj, kako to boli!«

Biti v krokodilovem žrelu ni prijetna stvar, posebno pa še ne za tako majhnega ptička. Preden se je pa lotil dela, je bil toliko prebrisan, da je vprašal krokodila:

»Če ti pomagam, kaj pa dobim za plačilo?«

»Boš dobil, boš, dosti, zelo dosti.« je javkal krokodil, »toda zdaj me hitro reši. Au, au, au!«

Ptiček ni nič več pomišljal, temveč je skočil globoko v strašno žrelo. Dejal si je: kdor tvega, ta uspe, in je poiskal koščico. Našel jo je zapiceno v goltancu. Toliko časa je vlekel in imel z njo opravka, da jo je le srečno izpuli.

»In moje plačilo?« je vprašal.

»Plačilo?« mu je odgovoril kro-

kodil in je pomežiknil z enim očesom. »Bodi vendar zadovoljen, da te nisem požrl, ko si bil v mojem žrelu. To je vendar dovolj veliko plačilo.«

»Oho,« se je razčeperil ptiček, »če je to tvoje mnenje, potem te

OKVIRJI

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE.

KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova 4

bom drugič mirne duše pustil, da se zadušiš, ti grda, nesramna spaka. In ljudje bodo tvoj zarod uničili in iz tvoje kože bodo delali jermena. Le verjemi mi!

Kdor ne drži obljube, temu se bo kmalu stotero povrnilo!

Krokodil se je najprej razburjenemu ptičku smejal, potem se je pa vendar zamislil in menil: »Ti si pa res pogumna žverca, in res ni potrebno, da bi šel po deželi glas, da krokodil ne zna biti hvaležen. Dobro te bom poplačal. Vse svoje življenje smeš z mene pobirati žuželke, pa ti vseeno ne bom prav nič žalega storil.«

In tako se je tudi zgodilo.

Ta ptiček, ki ga imenujemo ptič deževnik ali krokodilov čuvaj, v resnici živi v Afriki in Egiptu na krokodilu in pobira z njega mrčes, s katerim se hrani. Celo v krokodilovo žrelo sme smukniti in iz njega pobirati žuželke. Zato ga pa opozori s svojim vpitjem na nevarnost, kadar se mu približajo ljudje ali živali.

Najnovejši slagerji za ples in petje vedno na ploščah

elektroton

LJUBLJANA

GLAVNA ZASTOPSTVO

Meinel & Herold — Maribor

Zahlevajte brezplačno sezname!

H. C. ANDERSEN

SVINJSKI PASTIRČEK

Najumeteljše je bilo pa to: če si pomoliš prst nad soparo, ki se je kadila iz lončka, si takoj lahko zavohal, katere jedi kuhajo na

ognjiščih v mestu. Kajpak je bilo to vse kaj drugega kakor vrtnica! Da, da, to ni bilo kar tako.

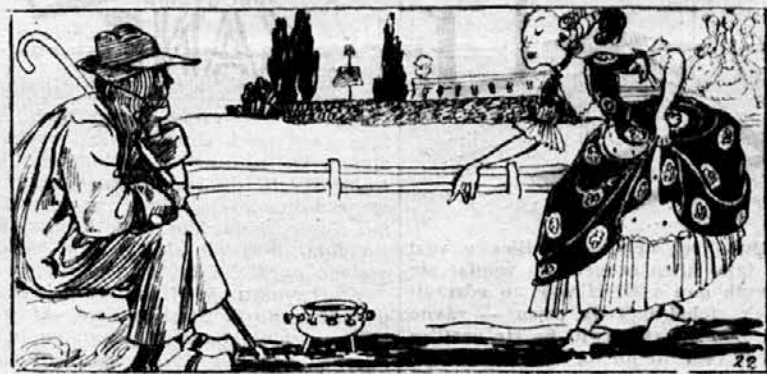
Tedaj je pa prišla mimo princeska z vsemi svojimi dvornimi damami; ko je zaslišala mlo-dijo, je obstala in se je kar razveselila, kajti

»Oh, ti ljubi Avguštín!« je bilo edino, kar je znala tudi ona zaigrati, in še to je igrala samo z enim prstom.

»Saj to je tisto, kar jaz znam,« je dejala. »To mora biti pa izobražen svinjski pastirček! Poslušaj, stopi do in povprašaj, koliko stane to

glasbilo!« In tako je morala ena izmed dvornih dam stopiti k pastirčku, toda poprej je se obula cikle.

»Koliko pa hočeš za lonec?« je vprašala dvorna dama pastirčka.

»Deset poljubov od princeske,« je dejal svinjski pastirček.

»Bog nas obvaruj!« je dejala dvorna dama. »Da, drugače ga pa ne dam,« je odgovoril pastirček.

»No, kaj je dejal?« je vprašala princeska. »Ne upam si povedati,« je odvrnila dvorna dama, »tako strašno je!«

»Potem pa zašepetaj!« In tako je zašepetala. »Nespodoben je,« je dejala princeska in odšla dalje. Ko je pa storila nekaj korakov, so že

ljubko zadoneli krugljčki: »Oh, preljubi Avguštín, Vse je proč, proč, proč!«

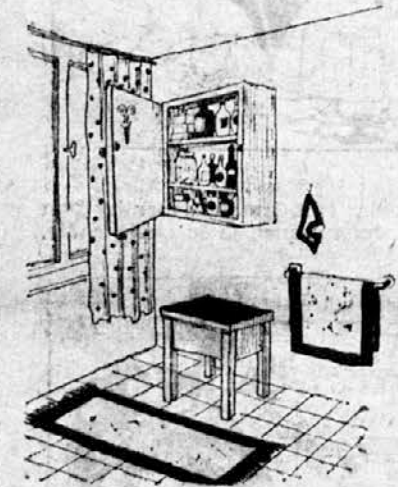
DALJE PRIHODNJIČ

ZA SPRETNE ROKE

Tako važno je, da so cvetlice na jedilni mizi v nizki posodici. Pa tudi sicer je pogled na velike cvete s kratkimi peclji zelo prikopen. V ta namen si kupite ali dajte napraviti pločevinasto posodico, približno 3 cm globoko, s širokim robom, na katerem bodo počivali cvetovi. Skledico popleskajte s njeno ali pa svetlozeleno. Posebno lepo bo, če boste skledico položili na kos zrcala, ki ne bo samo odrazil lepih barv cvetlice, temveč lovil in odbijal svetlobo.

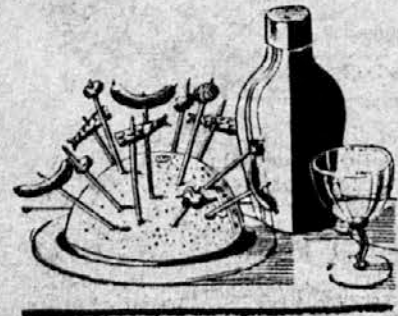
Naša kopalnica bi morala biti podobna »skatlici« ne pa ropotarnici, polni praznih skatel in steklenic. Res je, da takšne reči ne gre zametavati, ker »čez sedem let vse prav pride«, treba jih je pa spraviti tako, da ne kvarijo lica našega stanovanja. Tudi ni kopalnica prostor, za katerega bi bile dobre stare, zašite zaveske! Z malo denarja lahko napravite v njej red, svetlobo in prijetnost. Za skatlice in steklenice in drugo ropotijo si dajte napraviti preprosto belo popleskano omarico, ki jo pritrdite na zid, tako da ne dela napotja. Umazano perilo boste spravljali v stolček, ki ima pod sedežem prostor za perilo. Za zaveske kupite pisano, sveže blago, po možnosti prozorno, na tla pa po pogrnite kopalno preprogo, živo obrobljeno. Kmalu se vam kopalnica ne bo zdela več pust, mrzel prostor, temveč najljubše koteček v vašem stanovanju.

Kljub vsej negi so cvetlice v vazi spet tako hitro ovenele. In vendar ste jih vsak dan vzeli iz vode in odrezali kosček stebelca. Toda pozor — ravno to je bilo napak! Kajti ko ste cvetlice vzeli iz vode in jih na zraku pristrigali, ste spustili zrak v fina vlaknena; tako so zračni mehurčki zaprli pot vlage. Stebelca morate torej zmerom pristrigati pod vodo.

Če hočete koga razveseliti, mu pripravite majhno radost za god, rojstni dan, sprejem ali slovo, ga razveselite na preprost in ljubeč način: polovico pomaranče denite na majhen krožnik, potresen s sladkorjem. Na zobobree pa natakните kosčke sardin, oliv ali drugih delikates, ter jih zatakните v pomarančo, ki bo na pogled kakor blazinica za sivanje. Zraven spada kajpak še steklenička finega likerja ali kaj podobnega. Ko bo slavljenec pojedel delikatese, se bo odžejal še s svežo pomarančo. Za otroke boste natakčili na zobobree fine sladkorečke in slaščice in namesto »žganega« pripravili čašico mleka ali sadnega soka.

Življenje naj teče dalje

Resnemu času gremo nasproti. In v nas vstaja plašno vprašanje: ali smo oboroženi zanj do zoba, kakor se spodobi? Tokrat ne mislimo na toplo obleko, ne na zalogo sladkorja ali bele moke, temveč samo na srce. Na srce, ki je v velikih dneih, ki so za nami, bilo tako pogumno in pripravljeno za vsako žrtve.

In kako je z njim danes? Ali je to srce, ali so ta mnoga navdušena srca še zmerom pripravljena? Pripravljena za žrtve, za pogumna dejanja in predvsem pripravljena za potrpljenje? Ali so morda že spoznala, koliko težje je, odpovedati se velikim dejanjem in se živjeti v drobne skrbi in nevšečnosti suhe vsakdanjosti?

Vse prislusnimo pazljivo njih utripu, kajti le če bomo zaznale, da bomo pravi tako kakor so bili prvi dan — pogumno in nemajno zvesto, bomo lahko mirno pričakovale vsega, kar še ulegne priti.

Cas, ki v njem živimo, je izreden, vendar naj si nobena zato ne domišlja, da je sama nekaj izrednega, nekaj drugega kakor vsi drugi. V takšnih razdobjih se namreč čudovito pokaže, kdo je slabši in sebičnejši. Pomilovanja vredni so pa tisti ljudje, ki pri najboljši volji ne vedo, kako naj se v takšnem času ravna. Izgubljeni so za tisto človeško skupnost, ki ji ne pravimo več »družba«, temveč »tovarišja dobrih v hudih dneih«.

Razumljivo je, da bo zdaj marsikatera izmed nas ostala sama doma. Od vsake posamezne je odvisno, ali se bo znala živjeti v nove razmere, ali si bo znala življenje urediti tako, da bo tudi samotna vzdržna in — bodimo optimistične — kdaj pa kdaj celo prijetna. Spet bodo to umetnijo znale bolje tiste, ki so duševno zreljše in ki se že po svoji naravi lažje prilagode. Za vse druge bo pa novi čas trda šola učenja in preizkušnje značaja. Pravica in dolžnost človekova pa je, da se po svojih najboljših močeh in v svojo korist prilagodi tisti obliki življenja, ki je tisti čas zanj edino možna. Poskusimo!

Prav gotovo vsaka pozna ljudi, ki žive sami sredi družbe in so vseeno srečni. Od njih se naučimo, kako je treba živeti, da osamljenost ne postane breme, temveč da se privadimo nanjo, kakor na nove čevlje, ki jih tako prej ali slej s hojo prilagodimo nogi.

V življenju je treba ceniti tudi drobne radosti. Mislim tiste, ki jih storimo sami komu drugemu, pa tudi tiste, ki nam jih stori nek bližnji mimogrede. Ne razveseli se samo tedaj, če dobiš za god veliko darilo, bodi vesela tudi šopka poljskih cvetlic, ki ti ga je tvoja tovarišica prinesla s sprehoda, bodi vesela sončnih žarkov, ki so te zjutraj zbudili in ki tako pridno priganjajo brstiče, da zelene v novo pomlad.

Skušajte spoznavati lepoto narave. Narava je naša najboljša prijateljica, ker se nam zna prilagoditi, če smo veseli, ali če smo žalostni. V naravi pozabiš vsaj za nekaj časa skrbi, ki te teže, zato ji vračaj mlo za drago in ne čepi doma, zakopana v mračnih mislih, temveč pojdi na sprehod in odprti oči. Lepota je celilo za odprte rane. Morda se bo ta ali ona laže dojela v glasbi, v likovni umetnosti ali v dobri knjigi, to je vseeno. Glavno je, da ji bo pomagala najti mir in duševno ravnovesje.

Otresite se sleherne domišljavosti, pa tudi občutka manjvrednosti. Danes si vreden toliko, kolikor prispevaš k splošnemu blagru. To je današnje merilo za vrednost človeka. In če se kdaj pa kdaj počutite majhno in izgubljeno, osamljeno in zapuščeno, skušajte še tisti dan storiti nekaj, kar vas bo navznotraj okrepilo in vam vrnilo vero vase. In če bo to samo strah ali nemir, ki si ga sama pri sebi spreminila v pogum in samozavest, si tisti dan storila nekaj, na kar si lahko ponosna. Kajti že drugi dan boš dovolj močna, da boš vlila to novo miselnost tudi listim svojim bližnjim, ki se sami še niso priborili do nje.

Življenje mora teči dalje! In vsaka je dolžna, da po svojih močeh prispeva, da bo struga zanj kar najbolj gladka.

Saška.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Krompirjeva juha, regrat v solati. Zvečer: Mlečen močnik.
Petek: Prežganka, zabeljeni široki rezanci, solata. Zvečer: Polenta, mleko.

Sobota: Zelenjavna juha, kruhovi cmoki, kislo zelje. Zvečer: Telečja jetra.

Nedelja: Goveja juha z rižem, telečja pečenka, pražen krompir, motovilec, figov kompot. Zvečer: Gnjat, pirhi čaj.

Ponedeljek: Goveja juha z rezanci, rižota, solata, kompot. Zvečer: Dunajski zrezki, solata.

Torek: Guljaževa juha z vodnimi cmoki. Zvečer: Polpeti, krompir v solati.

Sreda: Ričet. Zvečer: Češpljev riž.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Cvetna juha, vinska omaka, krompirjev pire, kompot. Zvečer: Praženec.

Petek: Polenovka s sardelami, polenta. Zvečer: Sirov kipnik.

Sobota: Zelenjavna juha, špinačni zrezki, solata. Zvečer: Ocvrti možgani, cvetna solata, kompot.

Nedelja: Ragujeva juha, pečena kos, mešana solata, ocvrte krompirjeve rezine, kompot, mandljevi rogljčki. Zvečer: Narezek, čaj, pecivo.

Ponedeljek: Goveja juha z ocvrtim graham, nadevane telečje prsi, ričet v solati, kompot, velikonočna torta. Zvečer: S slanino pretaknjeni telečji zrezki.

Torek: Telečja obara, makaroni. Zvečer: Kranjska klebasa, kislo zelje.

Sreda: Paradižnikova juha z rižem, zdrobov narastek z malinovim odcedkom. Zvečer: Pražena jetra.

Pojasnila:

'Polenovka s sardelami': V kizici razbelimo 3 žlice namiznega olja, vanj vžemo žlico moke, žlico drobno sesekljane čebule, strok strtega česna in žlico drobno sesekljane zelenega peteršilja. Ko moka in čebula nekoliko zarumenita, vložimo polenovko, opopramo in če je potrebno, še osolimo. V skodelici razpustimo žlico paradižnikove meze in jo primešamo polenovki. dodamo še dve očisti sardeli, dobro premešamo in dušimo počasi na zmernem ognju. Medtem olupimo tri krompirje, jih skuhamo, zmečemo in dodamo polenovki. Vse skupaj pustimo dušiti še 10 minut. Zraven lahko pridamo tudi polento.

'Sirov kipnik': Pol kile svežega sira pretlačimo, osolimo, dodamo 7 dek presnega masla, štiri jajca in kozarec pšeničnega zdroba. Čist, bel prtiček namažemo s presnim maslom in vanj zavijemo to zmes. Kuhamo jo eno uro v slanem kropu. Kipnik bo lepo narasel; ko je skuhan, ga razrežemo, potresemo z drobtinicami in zabelimo s toplim presnim maslom. Sirov kipnik je tudi izborni dodatek k mesu.

'Mandljevi rogljčki': Iz četrte kile moke, 10 dek presnega masla, 10 dek sipe, 10 dek zmletih mandljev, soka pol limone in dveh rumenjakov zamesimo testo. Gnesti moramo hitro, da se maslo ne prične topiti. Iz testa naredimo dolgo klobaso, jo narežemo na kosčke, velike kakor oreh in iz vsakega oblikujemo rogljček. Rogljičke položimo na dobro namazano pekačo in jih spečemo v ne prevroči pečici. Pečene posujemo z vaniljevim praškom.

Novi kostumi so vse pogostejše dvo-barvni. Na naši sliki vidite sivočrno progasto, nekoliko nagubano krilo, jopica je pa črna s sivim obrohom. Zraven spada moško oblikovan klobuk.

Iz cele vrste ljubkih spomladanskih modelov smo izbrali belosinje kockasto obleko, ki je preprosta, a vsestransko uporabljiva in bo gotovo našla dobi pristajaj. Kroj je zadnja moda; zgoraj je nekoliko nagubana, krilo se pa v bokih prilaga, sicer je pa nekoliko zvončasto ukrojeno.

Za petek in svetek delikatese trgovine Janež, Aleksandrova 12 telefon 34-55.

Kozmetika in higiena nista razkošje

...in če mi boste ugovarjale, da je zdaj preresen čas, da bi mislili na nego telesa, vam ne bom mogla pritrditi. Pametna, nepretirana nega, ki jo terja naše telo ob vsakem času, nima prav nič opravka z resnostjo položaja. Razkošje je samo tisto, čemur se lahko odpovemo, kakor se lahko odpovemo rezini v koluču, ki bi bil brez nje prav tako dober.

Nekatere bodo ugovarjale: »V današnjem času ne utegnem...« ali: »Moj mož je vpoklican, ali naj se zase negujem?« Slabo, zelo slabo. Tako govorje ženske, ki nimajo naravne potrebe po zdravi higieni telesa in jim je vsak izgovor dobro došel. Ne, zdaj nameravam govoriti s tistimi, ki so v dvomu, ali imajo v teh dneh pravico do vsakdanje četrt ure telovadbe in do nekaj tiste neobhodno potrebne nege, ki se ji današnja žena le težko odreče.

Pustite te pomisleke! Če z redno telovadbo ohranite svoje telo prožno in zdravo, ne koristite s tem samo sami sebi, temveč tudi domovini prav tako kakor rekrut, ki se mora najprej naučiti obveznih vaj na vojaškem dvorišču. Katere ženske so pa najhitreje, najuporabnejše, najbolj čvrste in duševno uravnovešene v današnjem času? Tiste, ki imajo trenirano, zdravo telo in prav tako v športu prekaljen značaj. Tiste, ki kljub vsemu vztrajno ostajajo pri svojem dnevnem redu — in v ta red je pri sodobni ženski vključena tudi jutrnja telovadba.

Naše življenje se je z odhodom naših mož in sinov na mejo naše domovine v marsičem izpremenilo; marsikatera mora prevzeti na svoje rame delo, ki ga ni vajena, opravljati mora razne dolžnosti, ki so ji bile doslej tuje, toda zakaj ne bi v ta izpremenjeni način življenja ne vpletla tistih starih navad, koristnih in izpodbudnih?

Kajpak moramo ravnati danes z vsemi kozmetičnimi pripomočki tako, da ne bodo pomenili odločilnih izdatkov v našem proračunu. Če smo se že dotaknili vprašanja, ali sta v današnjih časih higiena in kozmetika razkošje, moramo govoriti tudi o varčevanju pri kozmetičnih sredstvih.

Če nočemo, da bi nam sedanja doba zarisala v črabi dvojnih gub, ne smemo zanemariti nje svoje polti. Dobra hranilna krema za obraz se ni nepotreben izdatek, posebno če smo se že več let lahko prepričale, kako ugodno učinkuje na našo polt. Ko se bodo naši možje vrnili domov, nas bodo hoteli videti takšne, o kakršnih so sanjariji dolge dneve ločitev in kakršne so nas zapustili ob slovesu. Skušati se moramo približati tej njihovi želji, kolikor je v naših močeh.

Napak bi pa bilo, če bi hotele varčevati tako, da bi imele samo eno — na primer hranilno — kremo za obraz, roke, za ponoči in podnevi. To ni varčevanje ali bolje rečeno, to je varčevanje na napačnem mestu. Tako bi porabili veliko množino dragocene kreme tam, kjer si prav lahko pomagamo z glicerinom ali oljem.

Marsikatera bo morala zdaj prijeti v roke delo, ki ga ni vajena. Mislim dobesedno. Zena, ki ima za moža vrtnarja — ali katerega koli drugega obrtnika — bo morala — če le količkaj zna — prevzeti njegovo delo, če bo hotela živeti. Posebno skrb moramo posvetiti torej svojim rokam, kajti to ne koristi samo naši zunanosti, temveč tudi našemu počutju. Za nego rok uporabljajmo vselej dobro ščetko, masno milo in po umivanju dobro kremo za roke.

Ko smo že pri milu: verjetno je, da se bo toaletno milo še podražilo, in ker ga lahko dobro shranimo, še ne bomo obsojene kot kupičevalke, če si kupimo dva ali tri kose. Toliko pač, toda ne več. Z milom, ki ga pravkar uporabljamo, ravnajmo štedljivo vsaj v toliko, da ga vselej, ko ga odrabimo, dobro odcedimo, preden ga položimo v skatlico. Milne ostanke zvežemo v vrečico, ko se jih nabere dovolj, jih uporabimo za milnico, za pomivanje lizakov itd.

Lošča za nohte ne puščajmo odprtega, da se preveč ne zgosti; če se nam je pa vseeno to zgodilo, kanimo vanj nekoliko kapljic acetona in nesreča bo popravljena.

Varčujmo tudi z vato. Vode za čiščenje obraza nikoli ne kapajmo na suho vato, temveč poprej kosniče vate zmocimo z navadno vodo. Voda se ne bo zmesala z alkoholom ali oljem; prihranili bomo pa pri kozmetičnih pripomočkih. Uporabljajmo spet krpico za puder namesto vate. Kajpak jih imejmo več in jih vsak drugi dan operimo v mlačnem milnem lagu.

Kako pogosto vidimo v kopalnicah tube z zobnimi kremami, stisnjene tjavdan ali celo tako nerodno, da krema uhaja. Vsako tubo je treba stiskati od spodaj navzgor, in sicer tako, da zavilneš iztisnjeni konec in po malem vso tubo izprazniš in zvržeš.

Kozmetika in higiena pač nista razkošje, saj sta tesno povezani z življenjem sleherne sodobne ženske. In praktična, preudarna gospodinja bo tudi v teh časih našla možnost, da bo varčevala in bo vseeno dobro negovana. To ji bo ohranilo zdravje, podlajšalo mladost in ji dalo moči za borbo z nevšečno vsakdanjostjo. S.

OKVIRJENJE SLIK

velika izbira, nizke cene
IVAN GAMBERGER
LJUBLJANA, Kolodvorska 18

Pozor! Prihodnjič: Pletena spomladanska bluza s progami

Molji, sovražniki krzna!

Če hočete imeti v jeseni prav takšno, nepoškodovano krzno, kakor ste ga spomladi shranili, potem morate paziti, da ga obvarujete pred njegovim največjim sovražnikom — moljem. V ta namen morate vedeti in izpolniti nekaj važnih zapovedi.

Ko meseca aprila ali maja shranjete krzno čez poletje, ga morate predvsem temeljito očistiti vseh madežev. Takšne madeže očistite takole: segrejte v čisti posodi pest otrobov in z njimi zdrgnite madeže na krznu. Nalijte zmerom s svežimi otrobi, tiste, ki so že pobrali nesnago s krzna, pa zavrzite. To delajte toliko časa, da bodo otrobi popolnoma čisti. Tedaj veste, da je tudi krzno čisto. Tako očiščeno krzno najprej dobro ssepate, da bodo odpadli otrobi, potem ga pa dobro očistite z mehko ščetko ali redkim glavnikom.

Nekatere dražje in občutljivejše vrste krzna terjajo še posebno pazljivo čiščenje. Zato vam za belo, nežno krzno in za dragoceno temno, dajemo še posebno navodila za čiščenje.

Belo krzno takole očistite: Iz zdrobljenega mavca in terpentina napravite močnik in z njim namažite krzno v vseh smereh. Pustite, da se močnik na krznu popolnoma osuši, ker bo le tako lahko vsrkal iz njega vso nesnago. Če potem čez nekaj časa krzno dobro pretresete, bo mavec skupaj z nesnago padel s krzna. Takoj nato krzno posujte z lojcem in ga z njim narahlo odrgnite. Ko ste tudi to opravili, krzno ssepate, da bo odpadel vseh lojcev in morebitni ostanki mavca. Naposled ga še očistite z mehko ščetko ali redkim glavnikom in krzno bo belo ko sneg in videti ko novo.

Če belo krzno ni preveč umazano, ga lahko očistite tudi samo s koščkom vate, namočene v petrolej, potem ga pa potresete z lojcem in ravnaite prav tako kakor v prejšnjem primeru.

Temno krzno takole očistite: Segrejte na peči žaganje, ga toplega potresite po krznu in zdrgnite z njim madeže. Potem ravnaite prav tako kakor z belim krznom.

Svetlo krzno takole očistite: Razprostrite ga na mizo in mu narobe pogladite dlake. Potem ga odrgnite z vlažnimi otrobi s pomočjo flanelaste krpe, ki ste jo poprej segreli. Počakajte, da se krzno osuši, potem ga pa krepko otresite, da bodo otrobi odpadli. Naposled posujte krzno na debelo z magnezijo, nato ga pa očistite z redkim glavnikom ali ščetko.

Kako krzno shranimo?

Naftalin, kafa, poper, sivka in meta moljem smrde, da ne pridejo v bližino. Zveplo, ogljikov tetraklorid in materina dušica jih pa uničujejo.

Očiščeno krzno shranite v posebnem zaboju ali papirnati vrečki, ki ste jo obložili z časopisnim papirjem. Dele zabojčka, ki ga ni izpolnilo krzno, zamastite z zmeečkanim časopisnim papirjem, vmes pa nasujte kakšnega strupa proti moljem, ki ga dobite v vsaki drogeriji. Naposled zlepite vrečko ali zaboj z lepilom, ki odvrača vse

žuželke. Vzemite 100 gramov moke, 50 gramov galuna v prahu in 25 gramov popra v prahu. Galun raztopite v mlačni vodi. Pustite, da se ohladi, potem pa dodajte malo moke (na en liter vode dve veliki žlici moke). To mešanico polagoma kuhajte, in sicer toliko časa, da dobite gosto zmes. Še topli zmesi dodajte popra. S tem lepilom potem zalepite vrečko ali zabojček in ju shranite na suhem prostoru.

Negovana roka — lepa roka

Vsaka roka, pa naj bo še tako lepa, če ni negovana, je grda. Dolge in ozke roke, nežne in bele, to so roke iz preteklosti. Roke iz pravljic in romanov. Roka današnje ženske je delovna roka, toda tudi ta mora biti negovana.

Osnova vse nege je čistoča. Roke ne smemo pre pogosto umivati v mrzli in vroči vodi. Najboljša voda za umivanje rok je deževnica. Če je pa nimate, vsujte v vodo nekoliko boraksa, da jo omehte. Zjutraj umijte roke z milom, čez dan jih pa namažite z limono in jih z vodo samo splaknite. Če pa nimate limone, si pripravite milnico in v njej čez dan umivajte roke.

Različne madeže od sadja ali krompirja odstranimo z limonovim sokom, pa tudi z limono v kristalu, ki jo lahko kupimo v vsaki drogeriji ali lekarni kot limontol. Ostanek kristalov ne zamestajte, temveč ga shranite z drugimi vred.

Po vsakem umivanju roke dobro obrišite. Če vam roke spokajo, ni to posledica vetra in mraza, temveč malomarnosti pri brisanju. Roke po vsakem pranju natrimo z mastno kremo ali pa kakšnim sredstvom za roke, toda takrat, kadar jih mažemo, morajo biti malce vlažne, da koža prej vpije maščobo. Nikdar pa ne pozabite namažati rok zvečer pred spanjem!

Če imate zelo razpokane roke, ker so že po naravi manj odporne in preveč občutljive za razne toplotne izmenjave, jih morate sami utrditi. To lahko dosežete z izmeničnimi kopelmi v topli in mrzli vodi. Zjutraj in zvečer držimo roke najprej pol minute v topli, potem pa pol minute v mrzli vodi in delamo tako 10 minut. Po kopeli jih pa dobro namažemo z mastno kremo.

Kadar vam roke zatečejo zaradi premočnega krvnega pritiska, takrat dvignite roke visoko v zrak, potem jih pa stresite v zapetju. Otečene prste pa masirajte od vrha prstov proti dlani.

Modre roke so posledica slabega krvnega obtoka in preslabotnega delovanja v delih, ki so bolj oddaljeni od srca. Zdravilo so izmenične kopeli rok v topli in hladni vodi. Končati moramo zmerom s hladno vodo, in ščetkanjem z ostro ščetko. Prav tako delamo z modrimi nogami.

Ali imate vlažne, potne roke? Zdravilo, ki vam bo zanesljivo pomagalo, je tole: Roke kopajte v mrzli vodi 5 do 10 minut, potem pa z brisačo drgnite roko toliko časa, da boste čutili, kako so se vam segrele. Mrzla voda utrjuje in stisne podkožne žleze, ki izločajo znoj. Priporočljivo je tudi kopanje rok v blagi raztopini galuna. Po tem kopanju moramo roke namažati s kremo.

Denimo, da so vaši nohti zelo krhki in se vam radi lomijo. Tudi temu lahko odpomorete. V deciliter olivnega olja kanite 10 kapljic vinskega kisa, 15 kapljic limonovega soka in za konico noža borne kisline. Vse skupaj dobro premešajte in držite vsak drug dan nohte v tej raztopini 12 do 15 minut.

Svojim bralkam ne smemo prikriti zadnje novosti na modnem področju: ribje kože. Na naši sliki vidite damo v bluzi, jopici, klobuku in rokavicah, vse iz predelane ribje kože. Novo orodje je važno posebno zdaj, v pomankanju volnenih in bombažastih tkanin.

Dolga, skoraj tričetrtinska jopica je vtisnila pomladanski modni svoj neizbrisni pečat in dosegla sijajen uspeh. Malo je pa tudi oblačil, ki bi se damam tako priljubila kakor ravno te elegantne jopice. In zakaj? Zato, ker vitko postavijo še podčrta, obilnejša postava pa v njej prav tako dobrodejno učinkuje. Model na naši sliki je iz vodenozelenega volnenega tvoriva z dvema vrstama gumbov in učinkovitimi žepi. Klobuk, klobuk in rokavice so črne.

Telovadba dojenčka

Vsaka mati si želi, da bi bil njen otrok dobro razvit, močan in odporen. To pa lahko doseže z vsakdanjo telovadbo. Toda tudi pri telovadbi mora sistematično izvajati vaje, in to samo takšne, ki bodo otroku res koristile.

Otrok najhitreje raste prvo leto, zato je zelo važno gibanje v tem času. Opazovanja so ugotovila, da so otroci, katerih matere so posvetile veliko truda za otrokovo telovadbo, vse bolj pripravljeni za poznejše športne telesne napore. Tako je dojenčkova telovadba nekakšna predpriprava za njegov poznejši športni uspeh in na splošno za njegov razvoj.

Pogosto slišimo matere, ki graja svoje otroke, ker se ne drže ravno, a morda niti ne vedo, da so temu same krive. Vsega tega ne bi bilo, če bi o pravem času pričele s sistematično telovadbo in bi tako okrepile otrokove mišice. Ugotovili so, da ima slaba drža svojo osnovo že v slabih legi v materinem telesu. V nepravilni legi se mišice slabo razvijajo. Po rojstvu bo otrok, razumljivo, bolj izkoristil svojo močnejšo stran kakor pa slabejšo razvito, in zato se še mehka hrbtnica vse bolj krivi. Če ničesar ne ukrenemo, se zgodi, da ostane otrok pohabljen.

Vsaka mati se lahko nauči prvih preprostih telovadnih gibov, toda najbolje je, če se preje posvetuje z zdravnikom.

Najprimernejši čas za otrokovo telovadbo je pred jutrnjim kopanjem, med prvim in drugim obrokom. Poln želodec in kopanje otroka utrudita in bi utegnili telovadbo po jedi in kopanju samo škodovati, namesto da bi koristila.

Poleti telovadimo z otrokom na svežem zraku pri odprtem oknu, pozimi pa v topli, dobro prezračen sobi. Vaje moramo ponavljati nekočkrat drugo za drugo. Če prične otrok jokati in se krmčiti, moramo takoj prenehati. Velikokrat prav po tem otrokovem nerazpoloženju lahko spoznamo, da otrok ni povsem zdrav.

Po telovadbi moramo razgretega dojenčka skrbno zaviti, da ga ne prehladimo.

Vaje:

1. Otroka položimo na hrbet, mu z obema rokama dvignemo obe nožici in jih vzdignemo tako, kakor da naj bi otrok naredil kozolec. To vajo, ki ojačuje hrbtnico, večkrat ponovimo.

2. Otrok leži na hrbtu. Privzdignemo ga tako, da ga z eno roko držimo za prste nog, z drugo pa privzdignemo pleča. Hrbtnico mu podpremo s kazalcem. Pri tej vaji se dobro razvijajo pljuča, toda biti moramo zelo previdni, da nam otrok ne zdrkne iz rok.

3. Kakor odrasli tako morajo tudi naši najmanjši uriti svoje noge. Pri tem otroka za nogi in jih krčite in stegujte. To vajo pričnite najprej počasi, potem pa vse hitreje, celo tako hitro, kakor če bi tekli.

Spol nerojenega otroka

Dr. Katase, profesor medicinske fakultete v Osaki na Japonskem, je objavil svojo teorijo, v kateri trdi, da se

v začetku nosečnosti lahko vpliva na spol bodočega otroka.

Doktor Katase, ki je sicer specialist za patologijo, je dolgo let delal razne poskuse, da bi ugotovil, v kolikšni meri lahko vpliva sestav krvi na otrokov spol. Ugotovil je, da so domače zajčke, ki so dobivale hrano, v kateri je bilo dosti kalcija, povrgle moške mladiče, tiste pa, ki so dobivale hrano z dosti magnezija, pa ženske mladiče.

Poskusi dr. Kataseja so pokazali tele uspehe; domače zajčke, ki so se hranile s hrano, v kateri je dosti kalcija: z zelenjavo, mlekom in sadjem, so pri prvem porodu skotile 133 moških mladičev proti 100 ženskim, pri drugem porodu pa 178 moških mladičev proti 100 ženskim, pri tretjem porodu pa 193 moških mladičev proti 100 ženskim. Tiste pa, ki so jih hranili z mesom in drugo hrano, ki vsebuje dosti magnezija, so prvič skotile vsega skup 70 moških mladičev, drugič 60 moških mladičev in tretjič celo samo 54 moških mladičev proti 100 ženskim.

Če bi to teorijo prikrili za ljudi — in dr. Katase trdi, da je to mogoče — bi lahko že takoj ob začetku nosečnosti, kmalu po spočetju same, v jno določali spol svojemu otroku. Ženska, ki bi dva tedna pred spočetjem in dva tedna po njem jedla takšne jedi, ki je v njih dosti magnezija, bi imela vse pogoje, da rodi hčer. Dr. Katase je mnenja, da bo magnezij že takoj ob začetku določil spol nerojenega otroka.

Dr. Katase pojasnjuje tudi, zakaj imajo zdravi zakonci več hčera kakor sinov: zdravi ljudje se navadno hranijo z jedmi, ki imajo dosti magnezija in malo kalcija, na primer z mesom. Kalcij je pa potreben za rojstvo sina.

Japan Weekly Chronicle, Tokio.

MODERNO JE

Vstavljeni barvasti deli v krilih. V širono krila vstavimo počez dva do tri dela.

Blago z velikim kockastim vzorcem. Iz takšnega blaga delamo plašče z velikimi žepi in zapenjamo spredaj na tri gumbe. Hrbet pada zvončasto. Zepe prišijemo počez.

Vezena kita cvetja na črni popoldanski obleki (kazaku) na levi strani namesto žepa. Kazak je krojen kimono z dolgimi rokavi, ki so v zapetju zelo ozki. Lahno nabran zgornji del obleke je enobarven črn, lahko tudi brez vsakega okrasa.

Vezanje iz barvaste svile na popoldanski torbicih iz jelovine. To pisano vezanje na torbici ali rokavici poživlja včasih mrtvo večerno črno obleko. Motivi so lahko cvetice, ptice ali metulji.

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

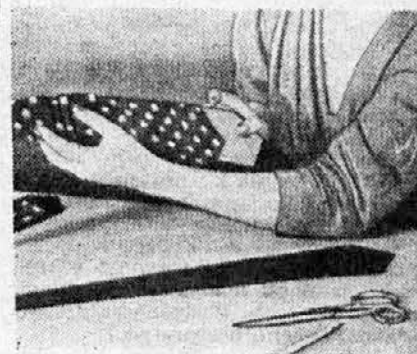
Matek & Mikeš

LIUBLJANA, Františkanska ulica
nasproti Unione

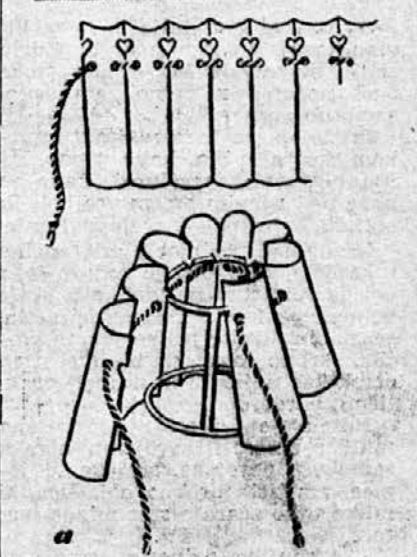
Vezanje perila, predtisk ženskih
ročnih del

Nasveti za vsak dan

Moške zaveznice so draga zadeva in se kljub pažnji rade umažejo. Kdaj pa kdaj jih je le treba oprati. Težavno je pa samoveznice lepo, brezhibno zlikati, ker je blago posebno rezano. V ta namen si že pred pranjem samoveznice izrežite iz trde lepenke njeno približno obliko, na enem koncu ožjo, na drugem širšo. Mora biti pa za spoznanje večje od samoveznice. Ko bo samoveznica suha, jo natakните na ta modelček in tako jo boste lahko gladko polikali.

Star senčnik si popravite ali pa naredite novega doma brez prevelikih stroškov. Pri tem se držite navodil, ki vam jih prinašamo. Vzemite primerno širok pergamentni papir, ki ga kupite v papirnici, in ga odrežite tako, da bo kakšnih 8 cm širši, kakor je dolgo žično ogrodje, in za kakšno tretjino daljši, kakor je spodnji obod ogrodja. Na približno vsakih 20 cm upognite oster rob, pri čemer pazite, da bodo vsi obrnjeni v isto smer. Ob zgornjem robu lahko vrezete v papir oblike srčkov in vrsto luknjic, kakor vidite na sliki. Vanje napeljite močno svileno vrvico. Zvežite jo v pentljo in senčnik povežite na ogrodje. Na senčnik lahko za otras nalepite ali naslikate pisane oblike cvetlic, srčkov ali kaj podobnega, da bo senčnik čim bolj živahen in bo poživil vašo sobo.

Ljubka spomladanska čepica z ustreznimi rokavicami, kar si oboje lahko sami naredite. Včasih so takšno baržunasto čepico nosili gospodje na vrta, danes se je pa polastila mode. Če jo okrasite z vezanimi belimi cvetlicami, rdečimi srčki in zelenimi lističi, se bo lepo podala kosati pričekni in ljubki glavici. Črne rokavice pa okrasite z istim vzorcem in imeli boste očarljiv spomladanski komplet, ki se poda k vsaki temnejši obleki.

11. nadaljevanje.

Bila je tako zatopljena v svojo mlado materinsko srečo, da je tudi Harryjeva očitna nejevolja ni mogla zbuditi iz nje.

»Srečen? No... lagal bi se, če bi dejal, da sem. Jaz si nisem želel otroka! Premlad sem se in ti tudi! Ta zadeva je neprijetna!«

»Oh, Harry, kako moreš tako govoriti?«

Nekje na dnu svojega srca se je tudi mladi lord sramoval, da je izustil takšne besede. Vendar je bil predomislijav, da bi si to priznal. Vendar ga je zabolelo, ko je videl, kako je s svojimi nepremišljenimi in surovimi besedami zbrisal z vselega ženinega obrazka vso srečo, da je potemnel, kakor da bi oblak legel čez sonce.

In tedaj se je prvič zavedel, da ji dela krivico.

In hotel popraviti svojo nerodnost, je stopil k njej in jo objel nežneje kakor po navadi. Potem se je hitro poslovil in odšel po svojih poteh.

Odpeljal se je naravnost v klub, kjer je popil lepo številko steklenice šampanjca, da dostojno zalije svoje nezaželeno očetovstvo...

Viviana je bila preveč zatopljena v svoje misli, preveč vsa zavečrovana v svojo mlado srečo, da bi Harryju zamerila to netaktnost. Harry se ji je sicer zdela čudaka, toda ker ga je ljubila, mu je celo takšne spodske lahko oprostila.

In tolažila se je z mislijo, da se bo pač vse izmirenlo, ko se bo otrok rodil in bo Harry ob pogledu nani začutil ponos in srečo očetovstva.

Za Viviano je bil otrok prvo in edino imela bo drobno, rožnato bitje, ki bo čisto, čisto njeno. Lahko ga bo ljubila, ne bovala in ljubovala, kolikor se ji bo zohotelo. Vso veliko ljubezen, ki jo je njega dni poklanjala nokojnemu očetu, bo odslej posvetila temu drobnemu bitju, ki ga nosi pod srcem.

Še dolgo je tako sanjarija mlada lady. Ze je videla v mislih drobno, zalito telesce, smešne drobne ročice, rožnat obrazček s svetlimi, lasnimi očmi, kakršne ima Harry. Ze je videla njegov smehek, slisala njegov lasni, prodorni glas...

Njen otrok bo njena tolažba, njeno vse!

Ob teh mislih se je prikradel na mladi Vivianin obrazek tako srečen in spokojen smehek, da je bila bolj podobna sliki starinske matere božje kakor sodobni, moderni ženi. Najmanj pa ženi, ki jo je bil mož užalil v enem najlepših in najsvežjih trenutkih, kar jih ženska doživi...

Harry se je tisti večer zabaval na svoj način, ne da bi se spomnil na mlado lady, ki jo je pustil doma sredi novih načrtov in novih sanj...

Od tistega dne dalje se je za Viviano marsikaj izmirenlo. Zdelo se je, kakor da bi se bila sreča spet naselila v njeno zapuščenost, samotno srce.

Predajala se je sladkimi trenutkom, ko je čutila, kako njene sanje postajajo resničnost, kako se blife pod njenim srcem vse bolj in bolj prebujata in živi svoje življenje.

Mlada lady je imela zdaj polne roke dela. Nakupila je najtanjšega belega batista, najmekše bele volne, čipk in svil. Sama je pletla, rezala in šivala, primerjala in krojila, skrbno pazila, da bo imel njen otrok kar najlepšo in najbolj praktično garderobo.

Hotela je kakor nekoč njena mati njej, sešiti svojemu otroku sama vse povojčke, srajčke in jopice, vsa tista drobna oblačila, ki lahko tako očarajo srce mlade matere.

»To mu bo prineslo srečo,« je dejala sobarici, ki se je zelo začudila, videč, kako spretna je v šivanju njena gospodarica.

Viviana si je pogosto s tem delom preganjala dolgčas, ki se je je zdaj pa zdaj polotil. Ni imela nobene prijateljice, nobene družbe, in ker jo je Harry še zmerom zamerjal, je ostala sama s svojimi plahimi sanjami s svojim otrokom pod srcem...

Nekoč jo je njen mož presenetil, prav ko je bila sredi dela. Klečala je na preprogi iz belega volčjega krzna, okrog nje je bilo kakor velike snežinke razsejano otroško perlice. Če bi jo človek pogledal, tako drobno in mlado, bi se nehote spomnil dekletca, ki se še igra z lutkami. Ko je vstopil Harry, je vprašujoče uprla vanj svoje vročke, srečne oči.

Dobila je v odgovor zasmehljiv, nerazumevajoč pogled. Lord Blackenfield je suho vprašal:

»Kaj naj pa to pomeni?«

»To so srajčke za malega!«

»Oh, kako smešno! To pa ni prav nič podobno srajci!« je dejal in dvignil s tal kos platna. »Saj še rokavov nimam!«

Viviana se je nasmejala: »Še ni sešila! Počakaj, da bo končana, pa boš videl, kako bo lična! Še ti nisi imel lepše!«

»Kaj? Ni še sešita? Menda ne

MATERINA SLIKA

* IZ FRANCOŠČINE PREVEDLA K. N. *

misliš reči, da kupuješ stvari, ki niso gotove? To je pa res čudno!«

»Ah ne,« je dejala Viviana in smehljaj se ni zamrl na njenih ustnicah. »Kupila sem blago, šivam pa sama.«

»Ti? Najbrže se šališ?« je nestrpno vzkliknil Harry.

»Ne, govorim resno,« je odvrnila nekoliko nejevoljno Viviana. »V razvedrilo mi je, da šivam sama opremo za svojega otroka!«

»Smešna si, draga moja. Vse to lahko kupiš! Ali ne veš tega?«

»Ne,« je spet kratko odvrnila mlada žena, »pri nas je v navadi, da mati sama sešije svojemu otroku svojo perilo. To mu prinese srečo!«

Lord Blackenfield je bušnil v gromek smeh:

»Oh, te Francozinje! Kakšna sentimentalnost! To je pa že pre-smo! Viviana, res mi ni všeč, da tako očitno kažeš svojo malo-meščansko vzgojo! Ali siliš? Lady Blackenfieldova si! Ne pozabi tega!«

»Poslušaj, Harry,« je hotela ugovarjati, toda ni je pustil do besede. Razjaren je nadaljeval:

»Trgovine so zato, da v njih nakupiš perilo... in dojiš se zato, da se ukvarjaš z dojenčki!... Ne pozabi tega!«

Koračil je po spalnici z dolgimi koraki kakor tiger, ki je zaprt v kletki.

»Opozarjam te že zdaj, Viviana, da z otrokom ne boš počenjala kakšnih neumnosti! Za dojenčke ni dobro, da so pri materi! Najinega roka bom takoj poslal na škotsko!... tam ga bodo vzgojili, kakor so bili vzgojili mene.«

»Oh!« je vzkliknila Viviana, ki kar ni mogla verjeti svojim ušesom.

»Yes, podnebje je pravo za takšne črvice,« je nadaljeval Harry brezobzirno. »Mene so poslali tja-kaj, ko sem bil še čisto majhen... In kakor vidiš, sem zrastle v čednega, zdravega fanta! Prav tako bo tudi s tvojim otrokom!«

Kar je dejal, je bilo neizpodbitno...

Od tistega dne dalje Viviana ni bila več prav zdrava. Preveč skrbi je mučilo njeno mlado glavo.

Pogosto je obupavala ob misli, da ji bodo vzeli edino, kar bi imela čisto zase, njenega otroka. Vzeli ji ga bodo in poslali daleč proč med tuje ljudi... z njim ji bodo vzeli vso tisto nežno srečo, ki jo lahko uživajo matere najrevnejših slojev...

Včasih se je tolažila z mislijo, da bo morda še mogla Harryja pogovoriti in omečiti njegovo brez-čutno srce... Ni si mogla misliti, da bi mogel ta petindvajsetletni tiran uveljavljati svojo voljo tako, da bi mogel ločiti mater od otroka...

»Upam, da mi ga ne bodo vzeli takoj po porodu,« si je prigovarjala, »prekruto, prebrdko bi bilo, da ne bi imela po tolikih urah trpljenja nobene tolažbe... vsaj nekaj dni naj bi mi ga pustili!«

In z nalivnostjo devetnajstih let je pristavila:

»In v teh nekaj dneh bo potreboval zibelko. Pripravila mu bom čudovito zibel, vso rožnato in z belim pregrinjalom!«

Ko je pa prišel trenutek, ko bi morala uporabiti to zibel, je Harry zmignil z rameni. Zdelo se mu je nepotrebno, da bi se še kaj pomenkoval s svojo sentimentalno ženo o tem problemu: on je odločil, da bo otrok takoj po rojstvu moral na škotsko... In čimprej, tem bolje!

In vendar je Viviana upala do poslednjega trenutka...

To dekletce, ki je tako rekoč s podeželja prišlo med tolikšno razkošje, si je želelo samo eno: da bi lahko obdržala svojega otroka pri sebi kakor toliko drugih mater na svetu.

Neko jutro — po dolgi noči trpljenja — je Viviana rodila sina.

»Oh, kakšna sreča,« je zašepetala mlada mati, »sin je!« Upala je, da bo to morda le omečilo možu trdo srce.

Otrok je bil še dokaj čvrst in kakor vsi otroci prvi dan svojega življenja zaripel v obrazek, z očmi, ki jim ni mogoče določiti barve. Imel je komaj nekaj las, vendar se je Viviani zdel čeden fantiček. Bila je sicer nekoliko razočarana nad njegovim rdečim, nagrančnim obrazkom, toda vendar ga je že ljubila: bil je njen sin!

Še poslednjič je poskusila pogovoriti svojega moža, vendar tudi to pot Harry ni znal odgovoriti drugače kakor s pikrostjo.

»Oh, Viviana, kako le moreš ljubiti to grdo stvarco?« jo je z resničnim začudenjem vprašal. »Pozneje bo najin sin lep. Ne morem si misliti, da ne bi bil čeden fant. Toda zdaj? Zdaj je strašen! Najbolje je, če ga kar hitro skrijeva.«

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetilolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pub

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Počakaj, Viviana, kmalu bo pa tako ljubek, da ga boš res vesela!«

»Kdo ga bo pa negoval?« je zahtevala mlada mati.

»Pomiri se, darling! Mrs. Berryjeva bo še drevi prispela v London. Bila je tudi moja dojilja... Vidiš, kako dobro ji je uspelo!«

In nasmehnil se je prešerno in navihano: »Saj veš, ljuba moja, moje mati, lady Hilda, ni bila tako čednostno in nespametno dekletce, kakor si ti! Za vse na svetu ne bi marala obdržati pri sebi takšnega grdega bitja, kakršno sem bil jaz kot dojenček. Vedeti moraš, da sem bil grd kakor vsi novorojenčki. In šele Mrs. Berryjeva je naredila iz mene lepega dečka, kakršen sem zdaj. Reci mi, ali nisem lep deček?«

Nasmehnil se je, upajoč, da bo s timi besedami razvedril Vivianin otožni obrazek.

»Moji starši so me iz Blackenfielda poslali v Cambridge... Od dojiš na vseučilišče, takšen je protam da se vzgoje.«

Viviana se pa ni mogla smejati...

Več dni je bila hudo bolna. Razburjenje, ki ga je bila preživela v dneh, ko je ženska tako zelo občutljiva, je hudo škodovalo njenim slabotnim živcem.

Imela je vročico; zdaj pa zdaj je bleda in tako se prav za prav od svojega sina niti posloviti ni mogla.

Ko se je naposled zavedela, je bil mali Mihael že daleč.

Nad prazno zibeljo se je sklanjala uboga mlada mati — sama še skoraj otrok — in točila za svojim malim sinkom grenke solze.

III.

Minilo je nekaj mesecev...

Blackenfieldova, lord in lady, sta živela spet kakor prej. Harry se je še bolj osamosvojil in je odtlej živ skoraj samo zase in za svojo svetovnjaško družino. Večkrat je po več dni izostal od doma, ne da bi se bil vprašal, ali je to Viviani všeč ali ne, in ne da bi jo bil kdaj povabil, naj ga spremlja. Pogosto bi bilo za Viviano dobro, če bi šla z njim. To je bilo tedaj, kadar je odhajal na tenišče, na veslaške tekme, na golfišče ali weekendende pri prijateljih. Vendar lord Blackenfield ni nikoli več povabil svoje mlade žene s seboj v družbo.

In tako je Viviana samevala na ležalniku. Vsa tiha in zasanjana je strmela v daljavo, v mislih pri svojem sinku, ki ga zibljejo tuje roke...

Mrs. Berryjeva je pa pošiljala o malčku redke, toda dobre vesti. Bil je zdrav in čvrst in se lepo razvijal.

Lepega jutra je pa dobila Viviana brzobjavko, da je Mihael nenadno obolel.

Harry je bil v Brightonu, kjer je nameraval ostati še tri dni.

Viviana ni niti trenutek pomišljala. Vsa iz sebe od razburjenja je takoj odpotovala s prvim vlakom proti Kensingtonu.

Ko je prispela na cilj, je bil mali že boljši. Izkazalo se je, da je gospa Berryjeva izredno skrbna dojišja in da se je bila tako vznemirila zaradi lahkega prehlada.

Viviana je ostala nekaj dni, da je negovala svojega sinka. Po dveh dneh ni bilo o boleznih ne sluha ne duha več.

Mihael ali Mick, kakor so ga na kratko klicali, je bil zdaj čeden fantiček desetih mesecev, debeluščen in rožnat in prav nič podoben rdečkasti kepi mesa, ki se je zdela Harryju tik po rojstvu tako grda.

Viviana je bila presrečna, ko ga je smela ljubkovati in zibati.

Imel je tako čudovito sinje oči; plavi kodri, ki so mu obrobjali glavo, so se ji pa zdeli za čudo podobni Harryjevim...

Ko je vročina popustila, se je mali Blackenfield spet razvil. Smejal se je kakor za stavo in kazal svoji mladi mami prve zobčke, ki jih dotle Viviana še ni videla. Zdelo se je, da je lepši od biserčkov. Neutrudljivo se je igrala vse dni s svojim sinkom.

Mrs. Berryjeva je pripravila za lady Blackenfieldovo najlepšo in najudobnejšo sobo na farmi. V tej preprosti sobi, nekoliko podobni

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Pitje ni le za zdravega človeka zelo važno, temveč tudi za bolnika mnogo-krat **važnejše od hrane!**

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim čezšče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci

Pospetke in vsa potrebna navodila pošljite gratis in z veseljem

Uprava zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

sobam iz njenega detinstva v Franciji, se je Viviana počutila srečno. Našla je svojega sinka in zdaj še pomislila ni, da bi takoj odpotovala. Zdelo se ji je, da je nihče na svetu ne bo mogel več prisiliti, da bi zapustila to ljubo, srčkano bitje.

Na deželi se novice razširijo hitreje kakor v mestu. Čeprav tam nimajo telefona, se širijo od ust do ust in pridejo včasih na cilj hitreje, kakor bi človek ulegnil verjeti.

Tretji dan Vivianinega bivanja pri dojišji je prišel v vas Fred, Harryjev prijatelj, ki ga je bila spoznala v Biarritzu in ki ji je ostal v zelo dobrem spominu.

Mlada lady ga je veselo sprejela.

»Kakšen srečen slučaj vas je pa pripeljal semkaj?« je vprašala razjirano.

»Oh, lady Blackenfieldova, saj ni bil samo slučaj! Harryjev prijatelj sem od mladih nog, najini posestvi mejita drugo ob drugo. V Kensingtonu sem izvedel, da ste tukaj. Bil sem tako drzen, da sem vas prišel pozdravit...«

»To je pa lepo! Zelo mi je všeč, da vas spet vidim!«

»Veselo bi me tudi, če bi me predstavil gospodu sinu!« je dovtipno dejal mladi grajsčak in se veselo zahajljaj.

Malček se je takoj spriznjal z velikim stricem. Zdelo se je, kakor da bi se mu bil ta veseli gospod zagorelega obraza in vedrih, odkritih oči takoj prikupil.

Viviana, sentimentalna kakor je bila, je pomislila, da morda otrok v Fredu vidi svojega očeta.

Srce se ji je stisnilo ob tej misli. Harry se še zmenil ni za svojega otroka. Še nikoli ga ni bil obiskal. In tako je otrok, nevažen očetovskih neznosti, sprejel za prijatelja z velikim veseljem vsakogar, ki ga je potapljal po debelušastih ročicah ali pa poščegetal pod zalito bradico.

Mlada mati je nehote globoko vzdihnila. Ta vzdih ni ušel budnim Fredovim ušesom.

Ob slovesu je pozorno pogledal Vivianin drobni in otožni obrazek; zagledal se je v velike, žalostno zroče sinje oči, ki so se znale tako hitro sprevedriti, če je njih pogled obstal na otroku.

Nehote je usmiljenje vzvalovalo Fredovo občutljivo srce. Mladi Anglež je čutil, kako je novo, dotlej nepoznano čustvo napelo njegove prsi v čudnem ganotju. Tiho je vprašal:

»Ali poznate škotsko, lady Blackenfieldova?«

»Ne, to pot sem prvič tukaj,« je odgovorila Viviana.

»Torej bom morda imel čast, da me boste sprejeli za svojega vodnika. Razkazal vam bom našo lepo, slikovito in skrivnostno deželo!«

»Prav rada sprejemam vašo ponudbo,« je živahno odgovorila Viviana. »Pripovedovali mi boste o Harryju, kakšen je bil, ko je bil še otrok. Pokazali mi boste vse kotičke, ki jih je ljubil!«

Dogovorila sta se za sestanek za naslednji dan, prav kakor dva stara, dobra tovariša, brez zle misli.

Dopoldne sta bila na dolgem in idiličnem sprehodu okrog jezer, ki jih je v tisti sosesčini precej. Občudovala sta v Fredovem dvorcu, starinski zgradbi, tipični za nekdanjo škotsko arhitekturo, z nepravilnimi, raztresenimi okni, trdnjavijskimi zidovi in starinsko streho.

Popoldne sta jo mahnila po neki gorski cesti proti Kensingtonu; tam sta bila čaj v neki elegantni restavraciji, proti večeru sta se pa vrnila na farmo Mrs. Berryjeve. Viviana je povabila Freda na večerjo. Po večerji sta pomaknila stole bliže k kamini, kjer je veselo plapolal ogenj. Viviana je vzela v naročje svojega sinka in željno poslušala Fredovo pripovedovanje o Harryjevem detinstvu.

Dalje prihodnje

FILMSKE ANEKDOTE

Večna mladost

Anatolu Litvaku, slavnemu režiserju Warner-Brossove filmske družbe, se je že nekaj let vsiljevala neka neznana igralka. Da bi se je rešil, se je naposled Litvak odločil, da ji bo poveril neznatno vlogo v enem svojih novih filmov. Pri pisanju sprejemne listine se je med njima razpletel tale pome-nek:

»Ali ste bili poročen?«

»Dvakrat.«

»Koliko let imate?«

»Pet in dvajset.«

»Tudi dvakrat?« je raztreseno vprašal slavni režiser.

Skilasta lepota

John Garfield, znani hollywoodski igralec, je pripovedoval v studiu o neki gospodični, ki jo je spoznal pri svojih znanjih:

»Tako skilasta je, da ji solze teko po hrbtu kadar joka.«

Bistrovidnost

Pat O'Brien, znani ameriški filmski igralec, zelo rad kadi havanske cigare. Kakšen dan jih pokadi tudi deset do petnajst. Pred kratkim je bil pri zdravniku zaradi lahne motnje v pre-

bavi. Zdravnik ga je strogo pokaral in posvaril, da ne sme več kaditi. Pat ga je potrpežljivo poslušal, potem pa nedolžno vprašal:

»Poslušajte, gospod zdravnik, ali je bila tudi moja žena že pri vas?«

Dve o Errolu Flynnu

Errol Flynn je sin nekega vseučiliškega profesorja. V mladosti je živel precej burno. Pred nedavnim je potoval iz Hollywooda v Virginijo, da bi se udeležil krstne predstave svojega najnovejšega filma »Pod zastavo svobode«. V jedilnem vagonu je sedel nasproti zelo zgornega gospoda. Med obedom se je gospod obrnil k Flynnu in navdušeno dejal:

»Ljubim dogodivščine in si zato sivo vsakdanje življenje začim z raznimi drobnimi nevarnostmi.«

»Vidim,« je odgovoril Flynn in se nasmehnil. »zato tudi jeste fizič z nožem.«

Med vrtenjem svojega najnovejšega filma »Pod zastavo svobode« je dejal Errol Flynn, znan v Hollywoodu kot najboljši poznavalec nežnega spola:

»So ženske, ki se bodo gotovo na-

smejale še tako staremu in neslanemu dovtipu.«

»Katero žensko so pa to?« so ga radovedno vprašali njegovi tovariši.

»Tiste, ki imajo lepe zobe,« je odgovoril Flynn.

Črni filozof

Bette Dawisova je povedala v neki družbi zanimiv dogodek, ki ga je bila doživela med vrtenjem filma »Žena s trojnimi življenji«.

»Stala sem na letališču v Čikagu in čakala letalo, ki naj bi me odpeljalo v Hollywood. Kar zagledam nekega črnca, kako ves nemiren bega po letališču. Uganila sem, da se namerava prvič v življenju peljati z letalom in da ga je tik pred odhodom zgrabil strah pred zračnimi višavami. Naposled ni mogel več zdržati; vrnil se je k blagajni in prosil, naj mu povrnejo denar za vožnjo. Tam so ga skušali pomiriti in opogumiti.

»Če usoda hoče, vas smrt lahko doleti ne samo v zraku, temveč tudi na zemlji ali v vodi.«

»To je res,« je odgovoril črnc. »toda kaj, če bo, denimo, hotela usoda zadeti pilota, ali naj potem še jaz strmoglavim v globino?«

6. nadaljevanje

»Govorite, pri priči povejte, kar veste, če vam je življenje vaše edinke pri srcu!« je zavpil Maščevalec.

»Dobro uro jo pogrešam. Nočno službo je imela nocoj; čakal sem nanjo — zdaj mi je pa Anton povedal, da ste...«

»Kako morete verjeti takšni laži, ki jo Anton iz trte izvije? Videti je, da bom moral k temu tiču vendar malo na obisk.«

Počasi je začel Blackhamov razum spet treznejše delovati. Spomnil se je Tigrovega obiska in njegove zahteve... in zdaj...

»Torej me je ta pes nalagal,« je zmeden zamrmral.

»Kajpak; zmerom stara pesem. Vi pa, kakor da bi ga ne poznali, ste nasedli na njegove limanice. Odložite vendar revolver! Nevarne so takšne igrače v rokah razburjenih in nerazsodnih ljudi.«

Blackham je še zmerom ves zmeden zrl Maščevalecu v oči, naposled je pa podoči revolver nazaj v miznico. Tudi Maščevalec je pri tej priči vtaknil svoje orožje v žep in si začel oblaciti rokavice.

»Z vami pojdem,« je vzkliknil Blackham. »Če se je Anni kar koli zgodilo...«

»Doma ostanete — in pika!« je ostro ukazal Maščevalec.

»Ne ostanem!« je ugovarjal trmast starec.

»Ne delajte mi sitnosti! Lov na tigre je nevarna pustolovščina. Zvišja in spretnost sta potrebni...«

»In to poznam hvala Bogu prav dobro. Lahko noč! Ono drugo stvar bomo pač odložili; fant nam itak ne uide...«

Blackham je hotel po vsej sili za njim, toda Maščevalec ga je nemilo napodil. Globoko razočaran in ves strt se je vrnil v naslonjač.

»Anni — pri tej zverini!« je jekal. »Pojdita, pojdita oba! Pojdita, da ostanem sam v svoji nesreči...«

10. poglavje

Anton Dubois z vzdevkom Tiger si je zadovoljno mel roke. Z okenca svoje kabine je gledal v umazani tok. S svojo staro, preizkušeno barko »Cita« na motorni pogon je bil kakšne pol milje od brega zasidran in je čakal na ugodni tok ob bodoči oseki.

Ta popoldan je bil na moč dobre volje, zakaj vse mu je šlo po sreči. Minilo noč je ugrabil Anni. Zaradi pregoste megle ni mogel avto peljati do obale. Anton se je moral, kakor tam, zadovoljiti s telefonskim sporočilom, da se je njegova pomagatelja ugrabitelj posrečila. V navali veselja je precej nato poklical Blackhama, da mu zada smrtni udarec. Nekaj ur pozneje sta mu ugrabitelja pripeljala Anni.

Zdaj je uboga jetnica ždela v tesni ladijski kabini, ki jo je bil Tiger dal nalašč zanj prav udobno urediti. Ni se ji nameraval približati z navedenimi nameni in je nadlegovati, zakaj sprico njegove izrazite zločinske žilice mu je manjkalo pravi čut za ženske. Približal se jim je le v prav izjemnih primerih in še takrat samo, če jih je potreboval za svoje temne naklepe.

Na Tigrovo zvonjenje se je prikazal na pragu kabine bradat mož. Ze kar po zunanosti bi ga človek ocenil za Francoza.

»Dekle bi rad videl,« je zamrmral Tiger. »Pripelji jo sem!«

»Kakor ukazujete!«

Pet minut pozneje je stala Anni pred njim. Bila je blede in nepravilno spazana, kakaj od strahu ni upala vso noč zatisniti očesa. Ko je uzrla pred seboj blede lice sirovega izraza, se je takoj spomnila nasilnega obiskovalca, ki mu je ondan doma odprla vrata. Da, da, to je

KRIMINALNI ROMAN * ANGLEŠKI NAPISAL GEORGE GOODCHILD. PREVEDEL Z. P.

Skritostno znamenje

človek, ki je očeta zadnjikrat tako hudo razsrdil...

Anton se ji je vljudno priklonil in ji ponudil stol.

»Izvolite vendar!« je malce nejevoljno dejal, ko je obotavljaje se še zmerom stala pri vratih. »Sedite; vidim, da ste utrujeni in izčrpani.«

»Kaj hočete od mene? Zakaj ste me ugrabili in pripeljali v ta peklo?«

»Prav to sem vam hotel zdajle pojasniti. Tak nikar ne trepetajte! Vaš strah je nepotreben! Edino to bi rad od vas, da napraviva neko majceno kupčijo — potlej boste pa spet prosti in boste lahko šli, kamor vas bo volja. In še čedno vsotico denarja si boste prislužili. Ne bo napak za lepe obleke in drugo drobnjarijo. Da vam po pravici povem, sva prav za prav stara prijatelja, toda do otroških let nazaj se gotovo več ne spominjate...«

»Dosed sem vas videla samo enkrat v življenju — in tega še ni teden dni.«

»Nak, že pred sedmimi leti sva se poznala, še v Parizu, ko ste bili še punčka. Vaš oče in jaz sva bila takrat prijatelja, trgovska prijatelja. Toda vaš oče je bil tako tr-

nima. Rečem vam — stvar je prava igrača. Kakšen poljub, morda dva, malce nežnosti... pa bo...«

Annine oči so se od groze širile in širile. Tiger je pa nebržno kramljal dalje o lepem življenju v Parizu. Slikal ji je v pisanih barvah prijetne zabavne večere v imenitni družbi, pel ji je zapeljive pesmi o lepih oblekah, o denarju in o neslutnih užitkih, ki jo čakajo v tujem vele mestu, v središču vsega elegantnega in bogatega sveta.

»Nehajte vendar že!« je ogorčeno vzkliknila Anni. »Ali ste zblazneli? Ali mar mislite, da sem pocestnica, zvodnica ali nizkotna zločinka? Prepovedujem vam takšno govorjenje z menoj! Ne grem v Pariz — in s tem odgovorom se kar sprijaznite.«

»Kakšna zvodnica neki? Kdo je pa kaj takšnega rekel? Niti mislim nisem na take reči. Saj boste vendar imenitna dama. Kajpak... dama, dama!«

»Kar zdi se mi, kam merite. Ker veste nemara, da moj oče ni ravno zmerom tako, kakor bi bil moral, menite, da vam bom... Prebrzno so vaše domneve, da veste! S to zločinsko ugrabitvijo ne boste

»Povem vam še enkrat, da me nobena stvar ne more prisiliti, da bi storila, kar zahtevate od mene. Ko se bomo izkrcali, bom pač prošila oblastvo za pomoč.«

»Tega iz več razlogov ne boste storili. Zlasti iz dveh ne. Prvič oblastva še videti ne boste imeli priložnosti — in drugič sem prepričan, da boste dotlej že drugačnih misli.«

»Nikoli! Prav zdaj sem imela lepo priložnost, da si pošteno zaslužim svoj kruh, ker očetu s pokojnino itak trda prede; zdaj pa naj... Ne, nikoli!«

Tiger se je zaničljivo zasmejal. »Preimenitno! Natanko takšni ste kakor vaš stari. On je tudi hotel zmerom pošten ostati — a od poštenosti se pri najboljši volji ne da živeti, če ni denarja.« Zdajci je izpremenil glas. »Čekanje, jalovo čukanje! Stori boste natanko to, kar vam bom rekel, če nečete, da vam ne spravim očeta v zapor.«

»Kako to mislite?«

»Menda niste tako naivni, da bi tega ne razumeli. Z Maščevalcem sta si močno na roko — in gotovo vam ni neznan, da Maščevalec iščejo zaradi umorov...«

Anni je prebledela ko zid. »To ni res!« je kriknila.

»Menite? Sicer pa — pustiva to. Oglejva si rajši dokazana dejstva. Pred sedmimi leti je francoska sodna oblast izdala zaporno povelje za Petra Thomasa, zapletenega v neko zadevico, ki se je končala z umorom. Petra niso mogli dobiti, zakaj mož je bil brez sledu izginil. Polcija je pa našla na neki črepi odtise prstov, ki so bili na las rjubi odtisom nekega moža, ki je malo prej sedel v grenobelski ječi. Njegovo sliko so natisnili vsi francoski listi. Ali bi jo radi videli?«

Ne da bi bil počakal na njen odgovor, je odprl omaro in privlekel s police star francoski časnik s sliko Petra Thomasa. Anni je kar okamenela — zakaj slika je kazala obraz njenega očeta. Bila je sicer slabo tiskana, vendar dovolj razločna, da je hči spoznala svojega očeta.

»Kolikar vem, ni razen mene nikogar, ki bi lahko naznanil Petra Thomasa. Samo namig pariški policiji — in roka francoske pravice bo segla po... saj veste, po kom. Ali me hočete prisiliti, da uporabim, kar vem?«

Anni se je zameglilo pred očmi. Zdelo se ji je, da se kabina vrti okoli osi... Vsa drhteča se je oprilek miže, zdajci je pa nezvestna padla na tla. Tigru so se kar svetile oči, ko jo je dvignil s tal.

»Spančkat! morša! zdaj, punčka. Nikar se me ne boj! Nič, prav nič ti ne bom storil. Morda se ti v omedlevici zasuje pamet v drugo smer...«

Pozvonil je bradatemu Francozu.

11. poglavje

Anni je več ko dvajset ur trdno spala. Popolna izčrpanost jo je premagala. Ko se je zbudila, je bilo še temno in ladja se je pošteno pozbavala. Njena kabina je bila precej tesna, vendar udobno opremljena. Lina je gledala na krmo. Nikjer ni bilo videti drugega ko samo razburkano morje, nad njim pa razpet nebesni svod, redko posut z mežikajočimi zvezdami. Na vzhodu se je risal svetel sijaj, znamenile mladega jutra.

Dvекrat na dan? — Jaz bi jo pil kar desetkrat. Seveda mora biti okusno pripravljena. Toda rečem vam: naše ženske vedo, kako je treba kavo skuhati.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

mast, da se je hotel po vsaki ceni ločiti od mene... In od tistih dob se vam je tudi vsem slabo godilo.

Anni ni črhnila niti besedice v odgovor. Mož ji je bil na moč zoprni, in kar slutila je, da ima pač opravka z brezobzirnim lopovom. S trdom je udušila stud in strah in se pogumno vravnala.

»Se enkrat vas vprašam, zakaj ste me pripeljali sem?«

»Saj, saj, to bi vam vendar rad povedal. Potrebujem nekaj pojasnil o nekem mladem gospodu, ki stane v Parizu. Težko mu je priti blizu — ima pa, kakor vsak človek, svojo slabost. Na moč lahko ga omami lepota — ženska lepota seveda. V Parizu vas bodo upeljali v prijetno družbo kot mlado damo iz boljše družine — in tudi družabno boste dobili. Ime si bom že še pozneje izmislil za vas. Potlej vam ne bo treba storiti ničesar drugega kakor to, kar vam bom rekel — dokler ne bom izvedel, kar me za-

dosegli svojega cilja. Nikar ne mislite! Če imate le trohico časti, vas prosim, da me pustite odhod!«

»Ne bodite vendar tako smešna gos! Saj nočem nič nečastnega od vas. Prav tako boste spoštovani kakor sleherna dama iz imenitne družbe. Jamčim vam za to. Za vaš trud vam bom izplačal povzru še lepo nagrado — seveda, če bo le uspeh zadovoljiv. Pet sto funtov, mlada gospodična! Pet sto funtov zgolj kot darilo! Ali ni mar to imenitnejša služba, kakor streči gostom v londonski krmi? Koliko let bi neki morali garati pri Ketteringu, preden bi si prihranili toliko denarja? He? Ne bodite vendar smešni!«

»Ali me hočete zapeljati nazaj na kopno? Prosim vas!«

»Kaj se vam le sanja? Če pet ur odplujemo. Ni prav, da me tirate v nasilnost. Toda če ne mislite biti razumni, bom moral s strovo-stjo na dan.«

veku zastaja dih. Ze sama misel ude je bi bila sramota za slavnega junaka. Idealni razbojnik ne omadežuje svoje časti in svojega plemenitega življenja ne proda poceni. Može postavljajo ter zapuščajo vdove in nepreiskljene otroke, oblegane kljubuje stokratni premoči. Pa tudi može postavljati ne odneha, čeprav jih je padlo že dvajset, petnajst, osemnajst. Toda drama gre h koncu. Junak krvavi že iz mnogih ran, ko so oblegovalci pripravljeni za napad. Se trenutno in idealni razbojnik se zgardi. Včasih se z njim vred zgardi ženska, ki je hotela z lastnim telesom prestrašiti smrtonosno kroglo. Tak konec je še bolj pretresljiv in povzdigne padlega junaka v ljudskih očeh v zlato glorio.

To je tipičen idealni razbojnik v ljudski literaturi. Tudi jaz sem ga občudoval v onih letih, ko sem prebral še vse, kar mi je tiskanega pred očmi prišlo. Nič ne rečem, namljivo lepo branje je bilo, ali danes vem, da je idealni razbojnik strašno nevaren človek. Idealni razbojnik, ki sploh nikoli živel ni, je namreč nezakonski oči nešteti pravi razbojnikov.

Tudi ti so bili od začetka čisto navadni in povprečni ljudje, ki so se

zaradi resnične ali namišljene krivice trmasto in nerazsodno zatekli h krvavemu osebnemu maščevanju. Kdor je zagrešil zločin, mora seveda sprejeti kazen. Če je neče, mu ne preostane drugega kot razbojniška karijera. In ker zaradi prelitih krvi tudi omejenega, lenega in trmatega človeka vendarle vest peče, je treba glas vesti zadušiti s socialno poborvanim razbojniškim plaščem. Ko potem zaorijo slavošpevi ljudstva, katero je morda prenemarno in prezabito, da bi si iz lastne moči pomagalo iz stiske in postavilo pravičen red, je odušen tudi najhujši krik vesti. Mora biti pač neizrečeno tepo, živeti brez postavne nad seboj, imeti popolno svobodo ter uživati po vrhu še slavo odrešenika ubogih in zatiranih. Da se le ne bi slednjič nabralo toliko moči postavne, ki plemenitega junaka vselej užugajo!

Priznam, v mladih letih so bile moje simpatije zmerom na strani plemenitega razbojnika. Ne vem, ali je bila kriva otroška slabost ali šolsko učenijska zgodovina. Naj je bilo že kakorkoli, po pravici povem niti za hip se mi niso smilile zapuščene družine moč postavne, ki jim je plemeniti razbojnik v junškem boju upihnil luč življenja. Tudi nisem prav nič po-

Strah in dvomi so jo prešinili, ko se je spomnila dogodkov včerajšnjega dne. Ni se mogla zjajati in še zmerom ni vedela, kaj naj stori. Tigrova zahteva jo je spravila v velikansko zadrego, zakaj v njenem srcu se je razveljal boj med ljubeznijo do očeta in njeno poštenostjo. Zavedala se je, da bi njen upor razjaril njenega ugrabitelja, ki bi se prav gotovo ne pomišljal uresničiti svojo grožnjo. Od samega ugibanja ji je razbijalo po glavi.

Medtem se je zunaj rodilo jutro. Zdajci je nekdo potrkal na vrata njene kabine — in vstopil je strežnik s toplo vodo za umivanje. Po francosko ji je povedal, da jo pričakuje kapitan čez pol ure v svoji kabini, da skupaj pozajtrkujeta.

Z njim naj bi zajtrkovala! Sprva se je vse v njej upiralo, toda kmalu je izprevidela, da bi njena upornost samo še poslabšala stanje. Naposled se je vdala v usodo, vendar si je na tihem prisegla, da bo vsaj nekaj časa voljno igrala vlogo, ki ji jo je prebrisani hudodelec namenil. Nekoč bo že našla primerno priložnost, da se reši pekla.

Ko se je umila, počesala in si zgladila zmečkano obleko, je odšla v kabino svojega ugrabitelja. Miza je bila okusno pokrita za dve osebi; izbran kitajski porcelan je bil postavljen na prekrasne srebrne pladnje. Antonove oči so iz globokih jamic zvedavo in pričakujoče zrla na mlado dekle.

»Danes ste pa že bolj pri moči. Nite več videti tako utrujeni. Prav vesel sem, da ste se dobro prespali. Ali želite ruskega čaja ali kave z mlekom?«

»Prosim za skodelico kave,« je dahnila.

»Imenitno! Francoska kava, angleška jajca in gnat — kar okusen zajtrk bo.«

Anni je le malo jedla, ker ji ni šlo v tek. Motilo jo je, da jo sirovi ugrabitelj venomer meri z zvedavimi očmi.

Ali ste kaj razmišljali o najinem včerajšnjem pogovoru?« je vprašal, ko je použila zadnji grizljaj.

»Sem.«

»Torej ste izprevideli, da najboljše storite, če se odločite za moj načrt?«

»Ne vem še natanko. Premalo podrobno ste mi stvar razložili. Kakšna bi bila moja naloga prav za prav?«

»Neki gospod se bo zelo zanimal za vas. Da, da, prav gotovo se bo. Prepričan sem, da se bo. Nič drugega vam ni treba storiti, ko da ga malo izpodbujate. Dejal bi, da ste dovolj razumni, kako je treba to storiti, kajpak s primerno udarjenostjo. Mož je drugačnega kova kakor jaz; zapeljive ženske oči mu kaj brž zmešajo glavo. Ta gospod si bo torej želel, da se neke na samem sestane z vami — vi se mu pa kajpada ne smete koj za vrat obesiti, temveč šele čez nekaj časa, na njegovo vneto prigovarjanje, smete privoliti. V njegovem stanovanju so neke listine — toda to vam bom še o pravem času povedal, kje jih hranim.«

»Ali mar hočete, da bi temu gospodu listine ukradla?«

»Kaj še; to sploh ni treba. Narobe! Velika napaka bi bila, če bi to storili, zakaj potlej bi bile listine brez sleherne vrednosti. Samo prebrati jih morate. Napisane so po francosko — in nič ne dvomim, da imate tolikanj dober spomin, da si boste zapomnili, kaj v njih piše. Ko boste to svojo nalogo opravili, boste prosti in ne boste tistega gospoda nič več videli. Vidite, to je vse, kar vam je storiti. Ali ni mar to smešno lahka stvar, ki vam bo vrgla kar pet sto funtov. Na tisoče deklet bi se trgalo za takšno priložnost!«

Dalje prihodnjič

Listek „Družinskega tednika“

Idealni razbojnik

Sodobno razmišljanje

Napisal Janez Rožencvet

Idealni razbojnik je ljudski ideal razbojnika, ki ima ideale. Njegov ideal je služba pravici, krvavo maščevanje nad krivičniki in nasilniki ter velikodušna pomoč ubogim in preganjenim. Idealni razbojnik je dečko in pol. Kjer vidi stisko, vzame bogatim in da revnim; kjer izve za krivico, tvega neustrašeno lastno življenje, da preskrbi nedolžni žrtvi zadoščenje. Idealni razbojnik je strah in trepet brezvestnih samopašnikov ter odrešenik ubogega ljudstva. Kljub grozodejstvom, ki jih dan za danom počenja, njegovo srce prekipava od plemenitosti. V palačah, kjer sede na kupih krivičnega denarja, ga preklinjajo in priporočajo največjemu vragu, v kočah ga blagujejo ter molijo za njegovo življenje. In tisoč devic sladko zatrepeta v misli, da bi utegnile kdaj same kaniti kapljo balzama

v obče znano srčno plemenitega razbojnika. Da bi se le nesrečni fant v svoji vnemi za pravico kdaj česa pravega domislil!

Idealni razbojnik se rodi kot normalen otrok, njegova trmasta sibičnost ni nič nenavadnega. Te vsakdanje otroške lastnosti dobe šele kasneje izreden pomen ter dajejo snov mnogim legendam. Tudi mladeniška doba ne kaže nič posebnega ali nenavadnega. Kvečjemu bi vreden življenjepisec ugotovil, da je idealni razbojnik pred svojo karijero precej omejen, len in maščevalen. Ali kaj so vse te malenkosti proti junastvu, pravični gorečnosti, usmiljenosti in drugim lepim čednostim, ki jih kasneje kot svetel zgled pokaže ubogemu človeštvu. Zato je res sreča, da je sam na sebi malenkosten vzrok zapeljaval vročkrvnega h krvavemu osebnemu maščevanju ter ga po tem zločinu pripeljal na slavno pot junškega maščevalca krivice in ljudskega dobrotnika.

Tragičen je konec idealnega razbojnika. Po dolgih letih plemenitega prelivanja krvi ga obkole možje postavne. Včasih je vmes izdajstvo, včasih zgolj nesrečno naključje. Vname se boj na življenje in smrt, da člo-

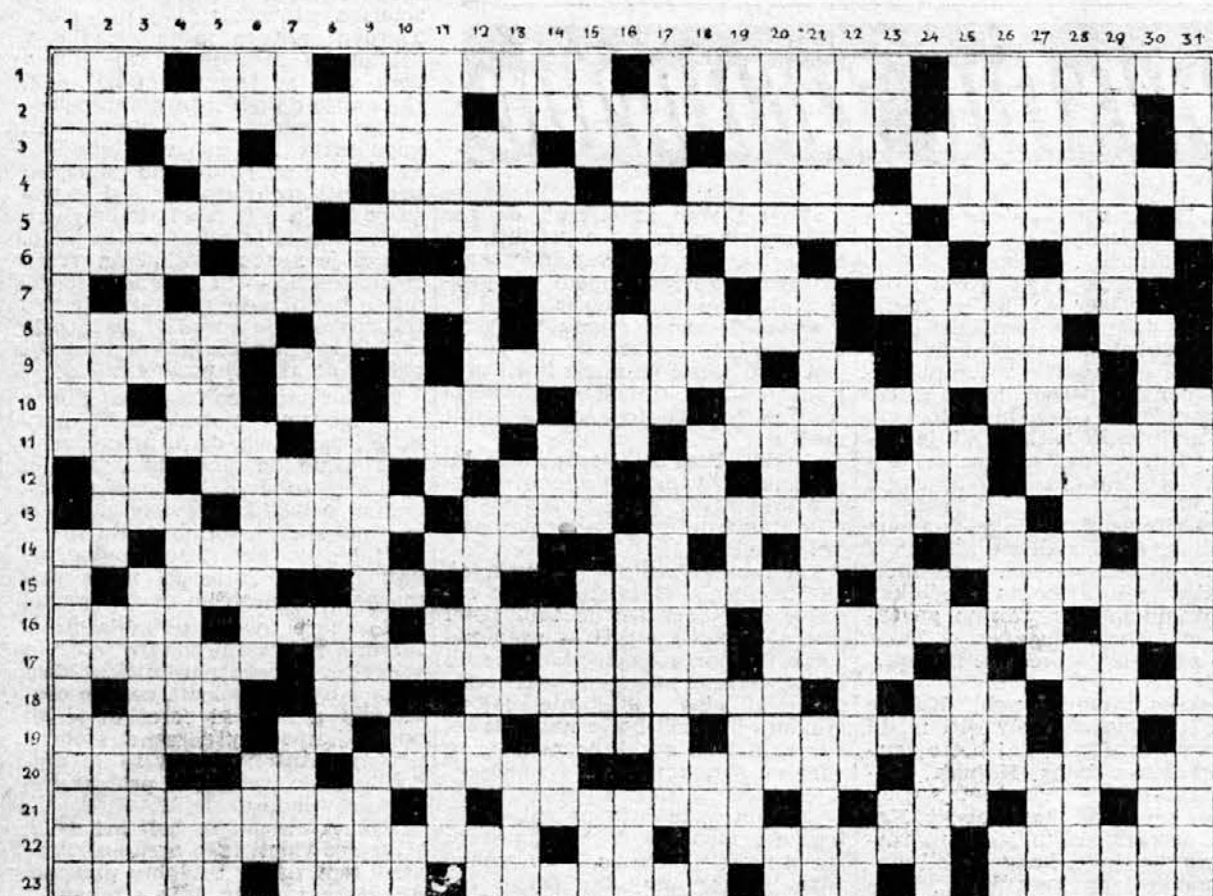
mešil, da razbojnik ni vsega narpenega denarja razdelil sirotam in siromakom, temveč je velik del sam zapravil. Pa še marsikaj drugega mi tedaj v navdušenju za junaka ni na um prišlo.

Z leti postane človek kritičen. Časi se spreminjajo in naše simpatije tudi. Sicer nisem še nikoli sedel na denarju, ne na pravičnem ne na krivičnem, in za svoje življenje se nič ne tresem, ali danes so moje simpatije na strani mož postavne, ki brez slave tvegajo življenje za obrambo človeštva. Saj ne rečem, da homopatična doza idealnega razbojništva včasih ne bi bila dobra. Ali kar je preveč, je preveč. Nezakonski otroci idealnega razbojnika so se tako pomnožili, da bodo slednjič v krvi utopili pravico, čeprav so sprva menili, da bodo s krvjo samo krivico oprali.

Zato mislim, da bi bilo prav, če bi sežgali vse kajige o idealnem razbojniku in če bi ljudem prepovedali brati zgodovino pred dopolnjenim tridesetim letom.

Le tako bi morda izpuhtelo požnjevanje, ki se je kakor gosta megla vsedlo na svet. Ko izgine megla, bodo ljudje bolj jasno videli in morda tudi bolj čisto mislili.

Velikonočna križanka

Z močnejšo črto obrobljene vrste sporočajo naše velikonočno voščilo vsem naročnikom in bralcem. To so 5. vodoravna, 16. navpična in 18. vodoravna, vse v sredi.

Vodoravno. 1. kratka za naš vrhovni šahovski savez; pravoslavni duhovnik; umazal (stara oblika); v obliki kepe; naselje + posoda. 2. vse kar dobi podoba, oblika; znana tujka za nevažen; pripovedno pesništvo. 3. osebni zaimsek; predlog; avstrijski državoslovec (1851—1911); jadranski otok; kdor je le z besedami rodoljuben. 4. vrsta kola; jajce (latinsko); pristanišče ob panamskem prekopu; kratice naše industrijske družbe; avstralska leseno orodje, ki se samo vrne, če ne zadene. 5. ki pripada stroju; (del voščila); znana znamka čokolade. 6. italijanska beseda za jezero; igra s kartami; zelo razširjena pijača; kemični znak za aluminij; pregovor; mutast. 7. tatvina duhovne lastnine; italijanski spolnik; predlog; z v spredaj je isto kot 4. beseda pod 3 vodoravno; klopotal. 8. rimska boginja ljubezni; zamorsko pleme; žal; kraj kjer je pokopan Masaryk; predlog. 9. pojdi; električna enota upora; neodrešena zemlja; dva samoglasnika; trgovska naredba. 10. osebni zaimsek; znak za

kemično prvino; prislov; obroč, po katerem se nazivajo dalmatinske viteške igre; rumunski pritok Donave; petljam; amnestija (okrajšano); splavarški drog. 11. raztelesovalec; žensko ime; veznik; topli tropski veter; površinska mera. grški otok in domovina Odisejeva. 12. predlog ali sibirski reka; francoska reka, znamenita po odločilnih bojih; žensko ime; pomožni glagol; praska; eden izmed Melih Sundskih otokov. 13. sij; deli pohištva; germanski zli duh (škrat); grško ime za bitoljsko-prilepsko kotlino; listnica ali zemljepisna karta. 14. če je o v sredi, pomeni del sobe; viharje; filmsko žensko ime; kazalni zaimsek; tuljenje; italijanska reka; oblika vode, ki ji manjka sredi. 15. žensko ime (sklon); pomožni glagol ali znak za silicij; petja (srbohrv.); ime črke; tovarne ladje v spremstvu vojnih ladij. 16. nam dá moko za žgance; kar je pri divjakih nedotakljivo; prvak (znana tujka); tujka za pridevek; moško ime. 17. kitajski modroslovec (6. stol. pr. Krist.); moško ime; nemški skladatelj koncem 18. stol.; pleme; portugalska kolonija v Prednji Indiji (obrnjeno). 18. filmski komik ali posebna vrsta remija v šahu; časovna kratka; (del voščila); podoba; plitvina; vrtan ali tudi ladja.

19. indijsko mesto; kemični znak; žuželka; močni; zrahljati; kralj (italij.) ali kvartaški izraz. 20. grška črka (v sklonu) ali začetek mnogih tujk, tudi prekmurski prislov; površinska mera; perilo; italijanski državnik, ki je proglasil 1861. zedinjeno Italijo; tako nazivamo moške. 21. strahovalci; ep o trojanski vojni; nemški pritok Donave; osebni zaimsek; kratka za morebiten. 22. pravna enakost; pritrdilnica; kraljeva hči (pod 8. navpično) ali opera R. Straussa (sklon); nabrekli. 23. francoski orientalist (1823—1892); egiptovski bog sonca; muslimanski 9. mesec in post; slovenski zgodovinar; srbski pesnik in pisatelj (1832—1878). Navpično: 1. in 31. naša domovina in naš mladi kralj. 2. tekmičica Aten; složnost; srbohrvatsko; jaz; grška prestolnica. 3. pomožni glagol; ud ali glasilo; finski pristanišče; posinov. ljen. 4. kemični znak ali italijanski predlog; dva enaka samoglasnika; država (franc.); Savlov sin; ruska reka. 5. zmaj; zlom; kratka človekoljubne ustanove; pomožni glagol; francoska reka. 6. kot prva dolečitev pod 12. vodoravno; z njimi poganjamo čolne; predmeti, ki prinašajo srečo (franc.); trenutek. 7. izmečka; pivo; osti; mesto v Iraku. 8. hranim se; mikenski kralj

in voditelj Grkov pred Trojo, ki ga je na povratku žena ubila; znana evropska trdka čevljev; krajevni prislov. 9. zelišče; vrtnik; norveško pristanišče; neizrazita barva. 10. ženski tega imena je največ na svetu; grčbar; zlato (francosko); nepoznanega imena. 11. se rad sprevrže v ošabnost; angleška kratka za delniško družbo; grška črka iz geometrije; slovenski kralj (623—658). 12. prevažna naravna sila; kolobocija; kratka pri podpisih. 13. mala flavija; egipč. bog; doba; žensko ime. 14. plošč. mera; časopis; reka v Turkestanu; vzbujal. 15. kralj živali; špansko mesto; zaseda; žensko ime. 16. slovanska drevesa; (2 dela voščila); oseb. zaimsek. 17. kesanje; pristanišče ob Korintskem zalivu. Kjer so kristjani l. 1571. premagali tursko ladjeve; del katoliške cerkve. 18. isto kot zadnja beseda pod 21. vodoravno; če je v na koncu. pomeni ubod; ista reka kot pod 10. vodoravno; fantastični ameriški pisatelj in pesnik (1809.—1849.); glavna armenska reka; angleška trd-

njava na arabskem polotoku. 19. poplah; zelenica; industrijska rastlina; kovač je to delal. 20. mesto v USA; žensko ime; svetopisemsko mesto. čigar zidovje so trombe podre; ime naše črke. 21. plat; žensko ime; globel; riba jih ima veliko. 22. Božidar; vsiljen ukrep; asurska boginja; časovna kratka. 23. ameriških Alp; kleč; poizvedovanje; tolmun. 24. dobro si zapomni! z njim mažemo kolesa (množ.); povratni zaimsek; slab premog. 25. znan abesinski poglavar (ras); dvojica; brezpravno ljudstvo; grški bog morja ali prekomerna kvarta. 26. tebenski vojskovodja (418—362. pred Kr.); slovenski priimek; začimba; medmet. 27. sladka alkoholna pijača; žuželka, nazvana »bela mravlja« ali tudi kemična snov; interval; navadna prometna sredstva. 28. lončeno pihalo; kovina; breg. 29. pražen sladkor; tako pravijo palici za merjenje tekočine v sodu; pomlad; soglasniki iz besede koš. 30. zračno prometno sredstvo; vprašalnica ali žensko ime (v sklonu).

Premog-Koks-Drova

KRASNE ZAVESE

v raznih barvah in vzorcih ter širinah nudi trdka

ROBERT GOLI
LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 3.

FR. P. ZAJEC

IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedla Stritarjeva ul. 6
pri franciškanem mostu
Vsakodnevna očala, daljgledniki, optometri, barometri, higrometri, itd. Velika izbira ur, zlatarstva in srebrnarstva. Samo kvalitetna optika. Ceniki brezplačno.

Sami si skuhajte

Ima mlo! Vse potrebno kot kuhati kama, terpentina sredstvo za peno, popelko, kolofonijo in izvraten recept — odprema tudi po pošti — dobiti v

drogeriji Gregorič,

kraljevski dvorni dobavitelj,
Ljubljana, Prešernova ul. 5

„DRAVA“ je prava zavarovalnica malega človeka

MARIBOR
Sodna ulica št. 1
v lastni palači

Glavno zastopstvo

LJUBLJANA,
Pražakova 8/1 in v

SUBOTICI,
Manojlovičeva 5

Domači zavarovalni zavod — zavaruje za smrt in doživljanje — za doto in gospodarsko osamosvojitev — za rento, starostno preskrbo, preživetje, pokojnino — denar zavarovancev (njihova premijarska rezerva) je varno naložen. — KDOR ŽELI SEBI IN SVOJCEM DOBRO, SE ZAVARUJE PRI „DRAVI“!
Zahtevajte prospekte in obisk zastopnikov! Iščemo zastopnike in potnike za vse kraje.

Za veselo Veliko noč

NOVO ČRNO
UNIONSKO
PIVO
SVETLO PIVO
„LEŽAK“

ali pa

Pivovarna UNION, Ljubljana

MALI OGLASI

CVETLIČNI MED in 1a medicinsko dobiti najceneje v Medarni, Ljubljana, Zidovska ul. 6.

NEKADILEK POSTANETE v treh dneh z našim zanesljivim in popolnoma neškodljivim sredstvom »Nikotinol«. — Velika steklenica din 70,—, mala din 60,—. Pošljite po povzet.

ju »Jugopatent«, Ljubljana, Dvorčakova 8. Iščemo zastopnike.

Denar, ki ni plodonosno naložen, izgublja stalno na vrednosti. Obrnite se na HRANILNO POSOJILNICO »MOJ DOM« v Ljubljani, Dvorčakova ul. 8, ki vam bo svetovala, kako boste plodonosno in varno naložili svoje prihranke.

FILATELISTI POZOR! Kupujem vsakovrstne posamezne znamke kot tudi celotne zbirke

po najvišjih dnevnih cenah istočasno nudim filateliskim znamke v serijah ali posamezne po najbolji ugodni cenah. Poizkusite in prebršite se boste. Knjižarna Jančič Dolžan — Ljubljana, Stritarjeva 4.

„REALITETA“

zavod za kupoprodajo nepremičnin je samo v Ljubljani
Prešernova ul. 54/I. Tel. 44-20

za vse življenje. Prozorno držalo, izredno velik rezervoar črnila, 14 karatno zlato pero. Najlepše darilo za vse prilike. »Jugopatent«, Ljubljana, Dvorčakova 8. — Zahtevajte cenik. Sprejemamo zastopnike.

ULTRAVIOLETNI ZARKI so vir zdravja in lepote. Sončite se doma z našo patentirano ultravioleto obsevalko »ORIGINAL RUB«, ki vam nudi zdravje in lepo rjavo polt. Zahtevajte brezplačno prospekte. »Jugopatent«, Ljubljana, Dvorčakova 8. — Iščemo preprodajalce.

PLAČAJTE

NAROČNINO!